

GAZETA USTROŃSKA

TYGODNIK MIEJSKI

UKAZUJE SIĘ OD 1990 ROKU

Nr 40 (1592) • 6 października 2022 r. • 2,50 zł (w tym 5% Vat) • ISSN 1231-9651

Koncepcja dokończenia projektu dzielnicy uzdrowskiej według wizji Koniecznego i Franty. Więcej o projekcie rozbudowy dzielnicy leczniczo-rehabilitacyjnej Zawodzie piszemy na str. 8 i 9.

W numerze m.in.: **Najlepsze życzenia dla jubilatów, O korzyściach z rozbudowy uzdrowiska dla mieszkańców mówi burmistrz Ustronia, Dr Lewandowski twierdzi, że jest jeden cudowny lek, Malarstwo Stefanii Bojdy, Wysocka wygrana Kuźni, Nasi na Rajdzie Wisły**

PIRAMIDY I KLINOWCE

Historyczne wieści z czwartkowej konferencji, która odbyła się na terenie Uzdrowiska Ustron, poszły już w świat. Dzielnica leczniczo-rehabilitacyjna Zawodzie zostanie ukończona. Projekt rozbudowy autorstwa Macieja Franty i Roberta Koniecznego otrzymał bardzo dużo przychylnych opinii. Po raz kolejny w historii naszego miasta swoje wizje będą realizować tu najlepsi architekci.

Przypomnijmy, że każda inwestycja uzdrowskowa przynosiła naszemu kurortowi popularność i sukces, przede wszystkim finansowy. Najpierw wybudowany w 1804 r. Hotel Kuracyjny tzw. Kurhaus przyczynił się do materialnego potwierdzenia tutejszej działalności uzdrowskiej. Następnym obiektem, który rozświetlił uzdrowisko był Moorbad oddany do użytku w 1901 r.

(*cd. na str. 8 i 9*)

Dużym problemem w dzielnicy Polana są dziki, które spacerują w pobliżu domów całymi grupami i nierzadko spotkać można lochy z warchlakami. Leśnych zwierząt boją się dorośli, dzieci i psy. Jeden z mieszkańców wyjaśniał, że trzeba to zgłosić do koła łowieckiego, gdyż tylko myśliwi mogą dokonywać odstrzały, ale na pewno nie w pobliżu domów. Prawdopodobnie też podchodzenie dzików w pobliże domostw wynika z chęci zdobycia pożywienia w śmietnikach, na polach i w ogrodach, a nie ich większą liczbą. Nawet gdyby zwiększono odstrzał, one i tak będą przychodzić do ludzi, bo tak się nauczyły... Więcej na str. 10 Fot. M. Niemiec

Wszyscy kojarzymy kule oświetlające na żółto ul. Daszyńskiego, niestety jak na razie dalej będziemy je oglądać, bo Tauronowi nie śpieszy się z wymianą lamp. Im są starsze, a te pochodzą z lat 60, tym więcej energii zużywają i więcej za nie płacimy. Tak to jest z monopolistami... Równie trudne są rozmowy z PKP, gdy zwraca się im uwagę na śmieci przy torach. Miasto musi płacić za to, że na ul. Tartacznej funkcjonuje przejazd, ale o remont kawałka jezdnii do ul. Fabrycznej nie można się doprosić. Ul. Dworcowej PKP zamierza ię pozbyć, ale to wszystko trwa... Więcej na str. 11

Fot. M. Niemiec

Formalnie, choć paradoksalnie rynek nie należy do Ustronia Centrum. To osiedle zaczyna się na ul. Brody, a obejmuje największe osiedla budynków wielorodzinnych, czyli ma najmniej z wszystkich dzielnic zabudowy jednorodzinnej. Nie całym terenem tego osiedla zarządza miasto, bo blokami zajmuje się Spółdzielnia Mieszkaniowa „Zacisze”. Uczestnicy zebrania Osiedla Ustron Centrum wskazywali, że problemy mieszkańców są bardzo odmienne i różne są podmioty, do których trzeba się zwracać, gdy trzeba je rozwiązać. Przybyło niewiele osób, więc czy są jakieś problemy? Więcej na str. 12

Fot. M. Niemiec

INAUGURACJA NOWEGO ROKU AKADEMICKIEGO 2022/2023

Uniwersytet Trzeciego Wieku w Ustroniu serdecznie zaprasza słuchaczy i sympatyków na uroczystość inauguracyjną nowego roku akademickiego 2022/2023, która odbędzie się 7 października o godz. 16.00 w sali widowiskowej MDK Prażakówka. Wykład inauguracyjny wygłosi prof. dr hab. Zenon Gajdzica podejmując się jakże aktualnej tematyki oświatowej pt. „Nieustanne reformowanie szkoły – kilka uwag wstępnych z edukacją narodową i regionalną w tle”. Uwagami dotyczącymi zmiany przepisów oświatowych podzieli się także przewodniczący Rady Fundacji Esprit Stanisław Kubicius. Serdecznie zapraszamy na spotkanie także wszystkich dyrektorów placówek oświatowych, nauczycieli oraz osoby odpowiedzialne za oświatę w mieście.

W części artystycznej obejrzymy koncert Estrady Regionalnej „Równica” pod kierownictwem Marzeny Cieślarskiej.

Po uroczystości można jeszcze zapisać się do sekcji działających w nowym roku akademickim.

* * *

WARSZTATY TWÓRCZO ZAKRĘCONE

Warsztaty Twórczo Zakręcone to największa tego typu impreza rękodzielnicza w Polsce. Od 2010 roku miłośnicy rękodziela z całej Polski i nie tylko, spotykają się w Ustroniu, aby wspólnie podczas organizowanych warsztatów przekazywać sobie wiedzę dotyczącą różnego typu technik "hand made".

Oprócz około 130 warsztatów z różnych technik rękodziela, co roku odbywa się też wystawa prac wykonanych i przywiezionych przez twórczo zakręconych uczestników, a w sklepikach partnerów można zakupić wiele materiałów i narzędzi niezbędnych do tworzenia rękodziela.

Warsztaty odbędą się w dniach 6-9 października w Centrum Szkoleniowo - Wypoczynkowym GWAREK ul. Wczasowa 49. Szczegóły i zapisy na stronie www.tworczozakreceni.pl

40/2022/2/R

**Uczniemu znalazcy oraz personelowi sklepu
Biedronka w Ustroniu
za zwrot znalezionych moich dokumentów
serdecznie dziękuję – Józef Gogółka**

to i owo z okolicy

W reprezentacyjnej sali Hotelu „Pod Brunatnym Jeleniem” w Cieszynie, odbyła się Gala Sportu Powiatu Cieszyńskiego i „Głosu Ziemi Cieszyńskiej”. Wręczone zostały nagrody i wyróżnienia przyznane przez Powiat Cieszyński oraz statuetki w Plebiscycie na Najlepszego Sportowca i Trenera „Głosu Ziemi Cieszyńskiej”. Zarząd Powiatu Cieszyńskiego

przyznał 5 nagród finansowych i 5 wyróżnień. Te pierwsze otrzymali: Jan Błaszczuk, Maja Chamot, Maria Juroszek, Mirosław Madzia i Janusz Rokicki. Czołowa trójka w plebiscycie GZC 2021: Kajetan Kajetanowicz, Piotr Łącz, Eliza Rucka. W gronie trenerów po raz dwunasty zwyciężył Jan Szturc.

* * *

Od 1 października trwa Międzynarodowy Festiwal Teatralny Bez Granic. Po obu stronach Olzy odbywają się spektakle, spotkania z twórcami, warsztaty i lekcje teatralne dla dzieci, a także koncerty i wystawy. Festiwal potrwa do 8 października.

* * *

Wisła ma problem z modernizacją zaplecza amfiteatru.

OGÓLNOPOLSKI PLENER MALARSKI - JASZOWIEC 2022

14 - 25 października odbędzie się w Jaszowcu „Ogólnopolski Plener Malarski - Jaszowiec 2022”, w którym uczestniczyć będą uznani i uhonorowani wieloma nagrodami artyści: Agnieszka Gruszecka, Roman Gruszecki, Sylwia Łyczko - Zielony, Halina Maszkiewicz, Jolanta Opolska, Andrzej Owczarek, Ałła Trofimenkova - Herrmann.

Plener jest organizowany w ramach działalności promocyjnej ZNP ZG Domu Wypoczynkowego „Nauczyciel” w Jaszowcu, w połączeniu z 60 rocznicą wmurowania kamienia węgielnego pod jego budowę. Jego celem jest również przybliżenie twórcom walorów przyrodniczych, turystycznych oraz dziedzictwa historyczno-kulturowego regionu i promowanie go poprzez sztukę. W trakcie trwania pleneru odbędą się w Domu Wypoczynkowym „Nauczyciel” w Jaszowcu przy ul. Wczasowej 21 dwa wernisaże wystaw: inauguracyjnej – 14 października (sobota) o godz. 14.30 i poplenerowej – 24 październik (poniedziałek) o godz. 14.00. Sponsorem pleneru jest ZNP ZG Dom Wypoczynkowy „Nauczyciel” w Ustroniu. Patronat honorowy sprawuje Związek Nauczycielstwa Polskiego – Okręg Śląski. Koordynatorem projektu i kuratorem pleneru oraz wystaw okołoplenerowych jest Zbigniew Bogucki.

PARTNERSKI KONKURS

Miasto Ustroń oraz Miejski Dom Kultury „Prażakówka” wspólnie z miastem partnerskim Hajdúnánás ogłaszają konkurs fotograficzny.

Kategorie: I. Miasto (architektura); II. Ludzie (osoby tu mieszkające, zawody, wydarzenia itp.); III. Krajobraz (prezentacja środowiska przyrodniczego); IV. Świat oczami Ustroniaków (w tej kategorii zdjęcia mogą zgłaszać osoby mieszkające w Ustroniu lub tutaj urodzone, mile widziane zdjęcia wykonane w Hajdúnánás). Zdjęcie musi być w wysokiej rozdzielczości (1-2 MB). Zdjęcie musi być zrobione w roku 2022. Jeden uczestnik może zgłosić maksymalnie 3 zdjęcia w każdej kategorii tematycznej (minimalnie jedno zdjęcie w jednej kategorii tematycznej). Prace należy nadesłać do 18 listopada na adres: mdk@ustron.pl

Wyniki konkursu będą ogłoszone 2 grudnia na FB i na stronach internetowych MDK „Prażakówka” oraz Miasta Ustroń.

Uczestnik zobowiązany jest do pobrania i podpisania formularza zgłoszeniowego. Więcej informacji: <https://mdk.ustron.pl/konkursy/ustron-w-oku-kamery-2022/>

W ogłoszonych dwóch przetargach nie udało się wyłonić wykonawcy, ponieważ oferenci stawiali zbyt wygórowane warunki finansowe.

* * *

Zespół Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych w Cieszynie, za rok w połowie listopada będzie obchodził swoje 105-lecie. Ta placówka, założona została przez Macierz Szkolną jesienią 1918 roku, kiedy Śląsk Cieszyński odzyskał niepodległość.

* * *

Cieszyńskie autobusy miejskie kursują także poza miasto, obsługując linie do Gumien, Hażłacha i Pogwizdowa.

* * *

Nadolziański magistrat „razdził nad sprawami dość czę-

sto. Więcej jednak czasu niż na narady poświęcał na picie. Posiedzenia rady były zwykle ucztami”. Spokojnie. To opis rządzenia w XVII wieku.

* * *

Na placu Dominikańskim w Cieszynie (samo centrum miasta) ma siedzibę Zespół Szkół Budowlanych. W tym gmachu „budowlanka” mieści się od 1948 roku.

* * *

Niecałe dwa lata, bo od jesieni 1925 do wiosny 1927, zajęła budowa linii kolejowej na trasie Skoczów – Chybie. Podczas otwarcia nowego szlaku, a było to 14 maja 1927 roku, doszło do tragicznego zdarzenia: na atak serca zmarł dr Jan Michejda, burmistrz Cieszyna. (nik)

KRONIKA MIEJSKA

NAJLEPSZE ŻYCZENIA DLA JUBILATÓW:

Maria Broda zd. Szczepańska	lat 85	ul. Skoczowska
Ewa Cicha zd. Czyż	lat 91	ul. Katowicka
Anna Cieślak zd. Wantulok	lat 80	ul. Bema
Edward Cieślak	lat 85	ul. Palenica
Helena Cieślak zd. Gruszczyk	lat 80	ul. Wantuły
Marianna Czyż zd. Surma	lat 85	os. Cieszyńskie
Irena Heczko zd. Jaworska	lat 90	ul. Liściasta
Marianna Herman zd. Ferfecka	lat 92	ul. Lipowska
Anna Hutta zd. Kukuczka	lat 93	ul. Jabłoniowa
Maria Kaczmarek zd. Puchała	lat 80	os. Cieszyńskie
Waleria Kozłowska zd. Gańczarczyk	lat 96	ul. Konopnickiej
Gerarda Kucza zd. Wójcik	lat 80	ul. Cieszyńska
Józef Kuczera	lat 80	ul. Krzywaniac
Michał Maciejczek	lat 90	ul. Wałowa
Jadwiga Małysz zd. Ferfecka	lat 90	ul. Przetnica
Michał Pilch	lat 85	ul. Polańska
Jan Podzórski	lat 99	ul. Cholewy
Karol Rembiesa	lat 80	ul. Ogrodowa
Tadeusz Sikora	lat 91	ul. Fabryczna
Paulina Stefko zd. Szarzec	lat 80	ul. Fabryczna
Emilia Szalbot zd. Polok	lat 85	ul. Krzywaniac
Waldemar Szczechla	lat 90	ul. Cieszyńska
Hilda Wądołny zd. Penkala	lat 80	ul. Skowronków

* * *

ZEBRANIE MIESZKAŃCÓW PONIWCA

Zarząd Osiedla Poniwiec zaprasza mieszkańców na zebranie, którego głównym tematem będą propozycje do budżetu Miasta Ustroń na rok 2023. Spotkanie odbędzie się 6 października o godz. 17.00 w Nadleśnictwie Ustroń.

* * *

XI TURNIEJ PIŁKI RĘCZNEJ

8 października o godz. 9.00 w hali sportowej SP 1 rozpocznie się XI Turniej Piłki Ręcznej im. Renaty Miksa-Rottermund oraz Jerzego Kowalczyka.

* * *

OSTATNIE WOLNE MIEJSCA

Towarzystwo Kształcenia Artystycznego w Ustroniu informuje, że Ognisko Muzyczne posiada jeszcze ostatnie wolne miejsca w klasie pianina, fletu, keyboardu, gitary i śpiewu. Zainteresowanych odsyłamy do kierownika OM – Agnieszki Durlow, tel. 501 057 750.

Zarząd TKA

* * *

CI, KTÓRZY OD NAS ODESZLI:

Jadwiga Kiecoń	lat 90	ul. Mickiewicza
Anna Kubok	lat 77	os. Manhatan
Czesława Kołaczyk	lat 91	ul. 3 Maja

40/2022/1/R

ZAKŁAD POGRZEBOWY

Leszek Kubień

biuro czynne: pn-pt 8.00-15.00 sob 9.00-12.00

współpraca z krematorium w Żorach, kwiaty, wieńce

ul. Daszyńskiego 11, Ustroń

tel. całodobowy: 33 854 44 75, tel. kom.: 505 548 018

WAŻNE TELEFONY

Numer alarmowy 112	Pogotowie Gazowe 992
Policja Ustroń 47 857-38-10	PGNiG 32 391-23-03
fax 47 857-38-14	Kominiarz 33 854-37-59
Straż Pożarna Polana	602-777-897
33 854-59-98	Urząd Miasta 33 857-93-00
Wodociągi 33 854-34-96	Poradnia Rodzinna
33 854-22-44	Mickiewicza 1 537 071 063
telefon alarmowy 994	33 333 60 61
Przedsiębiorstwo Komunalne	33 333 60 63
33 854-35-00	Salus 730 300 135
Straż Miejska 33 854-34-83	33 333 40 35
604-558-321	Medica 33 854 56 16
Pogotowie Energetyczne 991	Rodzinna Praktyka Lekarska
33 857-26-00	NZOZ Nierodzim
	33 854 23 50

WARSZTATY TWÓRCZE PRZY KAWIE

20 października godz. 17.00 – Warsztaty mydlarskie

– zapisy do 14 października

24 listopada godz. 17.00 – Warsztaty dekorowania piekników

– zapisy do 18 listopada

15 grudnia godz. 17.00 – Warsztaty robienia wianków świątecznych – zapisy do 9 grudnia

Warsztaty odbywać się będą w MDK Prażakówka, koszt 40 zł.
Zapisy: www.mdk.ustron.pl/sklepik

* * *

NIE WYKRĘCAMY SIĘ, SZYMONKOWI POMAGAMY!

Człowiek jest wielki nie przez to, co posiada, lecz przez to, czym dzieli się z innymi...

W Przedszkolu nr 6 w Ustroniu – Nierodzimiu od lat chętnie pomagamy innym. W roku szkolnym 2022/2023 kontynuujemy udział w akcji: „Odkręcaj, zbieraj, pomagaj” dla Szymonka z Wiślicy. Zachęcamy do oddawania nakrętek plastikowych do specjalnego pojemnika, który znajduje się przed wejściem do przedszkola w widocznym miejscu. Podjęte działania uczą dzieci wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka. Dziękujemy rodzicom za zaangażowanie, uczenie dzieci empatii. Dzięki zebranym nakrętkom, Szymonek ma szansę na rehabilitację, która jest konieczna. Zachęcamy do dalszego wsparcia.

Mama Szymonka.

W czwartek 29 września miało miejsce bardzo ważne wydarzenie – prezentacja projektu rozbudowy Uzdrowiska „Ustroń”, szeroko komentowana w mediach. Komentowali ją również mieszkańcy Ustronia. Na post z prezentacją, który zamieściliśmy na swoim profilu na Facebooku, zareagowało ponad 15 tys. osób z całej Polski, a nawet zza granicy, z czego niemal 100 procent zareagowało pozytywnie i tylko około 3 procent negatywnie. W komentarzach znalazło się więcej krytycznych uwag, a wśród nich odzywające wciąż pytanie: „Co z tego będą mieć mieszkańcy?” - mówi burmistrz Ustronia Przemysław Korcz.

KURORT DLA MIESZKAŃCÓW

Gdyby nie duże inwestycje, które miały miejsce w Ustroniu w latach 60. i 70. XX wieku, Ustroń byłby dzisiaj 6-tysięcznym sennym miasteczkiem, takim jak dziesiątki innych górskich miasteczek w Polsce, bez przemysłu, z małą ilością miejsc pracy i bez perspektyw rozwoju. Tak byśmy sobie egzystowali jak 100 lat temu.

Rozbudowa Uzdrowiska jest kolejnym asumptem do tego, aby Ustroń utrzymał się nie tylko w pierwszej lidze uzdro-

wisk polskich, ale wręcz znalazł się w jej czołówce, by potwierdził swoją marzę miasta turystyczno-uzdrowiskowego

Stefania Bojda i Kazimierz Józef Węgrzyn to artyści znani w szerokich kręgach miłośników sztuki.
Fot. L. Szkaradnik

DOTYK ANIOŁÓW

Jesienną porą jak niegdyś przed kilkunastu laty znów przyfrunęły świetliste anioły i zdobią ściany Muzeum Ustrońskiego oraz bajeczne ptaki, piękne dziewczyny uosabiające Matkę Naturę z tajemniczą symboliką, a to za sprawą artystki Stefanii Bojdy znanej malarki i emerytowanej nauczycielki z Cieszyna, lecz przede wszystkim wyjątkowej postaci o wielkim sercu.

Na wernisaż przybyło liczne grono niezawodnych przyjaciół malarki przede wszystkim ze środowiska nauczycielskiego.
Fot. L. Szkaradnik

i centrum medycznego. Nasza historia jest nierozdzielnie związana z uzdrowiskiem i jesteśmy chyba jedynym takim miastem, w którym lecznictwo narodziło się z przemysłu. Przemysł się skończył, pozostało i rozwinęło się lecznictwo. Ustroń od uzdrowiska nie ucieknie i nie powinien uciekać, bo to jedyna droga do dalszego rozwoju i jedyna możliwość dobrego prosperowania na mapie kraju jako tak małej miejscowości. W Ustroniu nic już innego się nie zadzieje oprócz rozwoju uzdrowiskowego.

Co z tego mają ustroniacy? Śmiało mogę powiedzieć, że przynajmniej 50 procent, a zapewne w różny sposób dużo więcej prywatnych działalności gospodarczych bezpośrednio lub pośrednio czerpie korzyści z ruchu turystyczno-uzdrowiskowego, czyli na prawie 3 tys. zarejestrowanych firm z tą branżą związanych jest 1,5-2 tys. To daje tysiące miejsc pracy i dochody, a przez to utrzymanie ustronińskich rodzin. Gdy w czasie lockdownu w pandemii za-

Jej działalność artystyczna i charytatywna jest od dawna znana i podziwiana w szerokich kręgach cieszyńskich, toteż 1 października przybyło za nią, na wernisaż liczne grono niezawodnych przyjaciół przede wszystkim ze środowiska nauczycielskiego. A uroczą Stefanią jak zwykle brylowała wśród wielbicieli otaczających ich obrazów, a przede wszystkim autorki. Przyjmowała gratulacje, odbierała naręczona kwiatów i z czarującym uśmiechem witała się serdecznie z przyjaciółmi, pełna energii jak przed laty – godna podziwu. Czyż doprawdy ludzi o anielskim sercu czas się nie ima?

Warto zaznaczyć, że dyrektor Muzeum Magdalena Lupinek, która na wernisażu witała gości i zaprezentowała dokonania artystki, rok temu zachęciła ją do kolejnej wystawy w tych murach po 14 latach, więc w tym roku powstała większość z ponad czterdziestu wystawionych obrazów i jak zwykle został opracowany album „Dotyk aniołów”, prezentujący te dzieła sztuki z poezją twórców powstałą na ich kanwie, a jednym z autorów jest Kazimierz Józef Węgrzyn, który współpracuje z artystką od wielu lat. Jak podczas poprzednich wernisaży malarka przygotowała zbiorke wśród uczestników funduszy na szczytny cel. Tym razem był to Oddział Szpitalny klasztoru Ojców Bonifratrów w Cieszynie, który w zeszłym miesiącu uległ pożarowi. Aby zachęcić do ofiarności malarka przeznaczyła sporo swych oryginałów i reprodukcji, by po ich sprzedaży zasilić konto klasztoru, co spotkało się z szerokim odzewem obecnych na imprezie.

Tętniące barwą, a zarazem symboliczne malarstwo Stefanii Bojdy, która przez lata wypracowała sobie niepowtarzalny i rozpoznawalny przez licznych miłośników styl, będzie można podziwiać w Muzeum Ustrońskim do 20 listopada. Przepelnione ciepłą kolorystyką tajemnicze obrazy skłaniają do zadumy, ale też wywołują uśmiech na twarzy, a zatem mogą stanowić skuteczne antidotum na jesiennie smutki. **Lidia Szkaradnik**

► marł ruch turystyczny, mieszkańcy stracili źródła dochodu, a miasto, żeby nie upadały pensjonaty, restauracje i inne firmy związane z turystyką, udzieliło przedsiębiorcom pomocy w wys. 2 mln złotych w ciągu dwóch lat, rezygnując z różnych podatków i opłat. To pokazało, jak ten ruch turystyczny związany jest z rozwojem Ustronia.

Kolejną bardzo konkretną, wyrażoną w złotychkach korzyścią jest opłata uzdrowskowa, czyli pieniądze, które bezpośrednio wpływają do naszej kasy od osób, które nocują w Ustroniu. Na ten rok wpływy z opłaty uzdrowskowej zaplanowane były w wys. 2,5 mln zł, przy czym osiągnęliśmy tę kwotę już w sierpniu. Do końca roku będzie to znacznie więcej. W bardzo dobrym roku 2019 było to prawie 3 mln zł. Dodatkowo każdego roku otrzymujemy dotację uzdrowskową od wojewody, która wynosi tyle, ile wpływy z opłaty uzdrowskowej 2 lata wstecz. W sumie średnio rocznie otrzymujemy 5-6 mln zł tylko i wyłącznie z racji tego, że nocują u nas turyści. Wpływy z opłaty uzdrowskowej i dotacji inwestujemy w szeroko pojęty rozwój infrastruktury uzdrowskowej, czyli w drogi, chodniki, oświetlenie, parki itp. Żeby była jasność, pieniądze te wydajemy na terenie całego miasta, ponieważ całe miasto jest uzdrowskiem. Mieszkańcy Zawodzia, z którego mamy największe wpływy, chcieliby, żeby więcej pieniędzy przeznaczano na dzielnicę uzdrowskową, ale dla dobra uzdrowska ważny jest kompleksowy rozwój i inwestycje we wszystkich dzielnicach. Obecnie dotację uzdrowskową przeznaczamy na budowę monitoringu w całym mieście, który będzie służył wszystkim mieszkańcom.

To że jesteśmy uzdrowskiem i dzięki mojemu lobbowaniu jesteśmy zauważani w różnych organizacjach, skupiających gminy o tym profilu i inni członkowie liczą się z naszym zdaniem. To z kolei pozwala

wpływać na decydentów, żeby zauważali specyficzne problemy miejscowości turystyczno-uzdrowskowych i tworzyli narzędzia im dedykowane i wspierające ich rozwój. Podczas moich wystąpień na różnych konferencjach wielokrotnie podkreślałem, że uzdrowska zasługują na szczególne traktowanie, gdyż służą poprawie zdrowia, rehabilitacji wszystkich Polaków, i myślę, że przebiełem się z tym przekazem, bo poprzez Związek Gmin Uzdrowskowych udało nam się wywalczyć w ramach Polskiego Ładu w Programie Inwestycji Strategicznych pulę środków skierowaną tylko do gmin uzdrowskowych w Polsce. Jak już wielokrotnie wspominałem, jesteśmy przygotowani do składania wniosków i mamy przygotowane uzgodnienia i pozwolenia na budowę, dzięki czemu otrzymaliśmy z tego programu środki w wys. 5 mln zł na przebudowę i modernizację ul. Sanatoryjnej. Droga jest w bardzo złym stanie, więc gdyby nie środki zewnętrzne musielibyśmy prędzej czy później wydać własne. Dzięki dotacji, zaoszczędzone pieniądze można wydać na coś innego.

Co do projektu rozbudowy, zdaję sobie sprawę, że ludziom może się podobać ta koncepcja, ale nie musi, o gustach się nie dyskutuje. To jednak wielka rzecz, że autorami projektu są uznani architekci, których dokonania są znane na całym świecie. Zarówno Robert Konieczny, jak i Maciej Franta wnuk Aleksandra Franty jednego z twórców naszego Zawodzia, mają na swoim koncie nagrody dla najpiękniejszych domów na świecie. To pokazuje najlepiej, z jakim poszanowaniem dla tradycji i dziedzictwa architektonicznego podchodzi do rozbudowy właściciel Uzdrowska Ustroń, czyli Polsko-Amerykańskie Kliniki Serca. Dzięki takiemu podejściu unikniemy chaosu budowlanego Zakopanego czy Karpacza. Rozbudowa Uzdrowska

to nie tylko spektakularna forma, ale też realizacja koncepcji stworzenia kompleksu medycznego z sanatoriami, hotelami, hotelami medycznymi, bazą rehabilitacyjną i spa, który oferowałby usługi najwyższej jakości.

A wracając do pytania o korzyści dla mieszkańców, kolejne miejsca dla kuracjuszy to też kolejne miejsca pracy, a Uzdrowsko Ustroń preferuje zatrudnianie osób z najbliższej okolicy i kontrakty z lokalnymi firmami. Przygotowuje też pakiet świadczeń, z którego na preferencyjnych warunkach cenowych i terminowych mogliby korzystać ustroniacy. W mojej ocenie bardzo ważne jest to, że projekt rozbudowy zakłada ściślejsze połączenie Zawodzia z centrum miasta i innymi dzielnicami. Powstaną ścieżki spacerowe w jarach nad Wisłą, a nawet kolejka gondolowa. Zdradzę jeszcze, że w ramach rozbudowy Uzdrowska, zaplanowana jest budowa kompleksu basenowego, czyli ziści się scenariusz, do którego dążyłem, żeby w Ustroniu powstał basen, ale żeby zbudował go i utrzymywał prywatny inwestor. Pieniądze, które musielibyśmy na to wyłożyć i każdego roku zabezpieczyć, będziemy mogli wydać na inne potrzebne rzeczy. American Heart of Poland, czyli Polsko Amerykańskie Kliniki Serca to poważna instytucja, która już na samym początku zaangażowała duże środki w projekt modernizacji, więc możemy być pewni, że jeśli nic niespodziewanego nie wydarzy się na świecie, już wkrótce Ustroń wejdzie na wyższy poziom i być może stanie się uzdrowskiem rozpoznawalnym nie tylko w Polsce, ale i na świecie.

Ludzie muszą płacić ogromne pieniądze, żeby wycopywać w zagranicznych kurortach o takim standardzie, my możemy z tego korzystać bez wydawania pieniędzy na podróż i zakwaterowanie, ale też musimy chcieć z tego korzystać.

Spisała: **Monika Niemiec**

Między innymi o tej inwestycji wspomina burmistrz Przemysław Korcz. Śledzimy postępy prac, bo odbywają się przed naszą redakcją, za ścianą i pod podłogą. Jest głośno, ale w zmodernizowanych pomieszczeniach mieścić się będzie to, na co mieszkańcy długo czekali. Szczegóły do tydzień.

Fot. M. Niemiec

APEL MIESZKAŃCÓW POLANY

Poniżej pismo przewodniczącego Zarządu Osiedla Polany Romana Zorychty, które w imieniu mieszkańców Polany skierował do burmistrza Ustronia Przemysława Korcza. Pod pismem widnieją podpisy 78 osób.

Panie Burmistrzu, zwracamy się do Pana z apelem o uwzględnienie w przyszłorocznym budżecie Miasta Ustronia niezbędnej dla naszej dzielnicy inwestycji, a mianowicie wykonania toalety publicznej przy dolnej stacji Kolei Linowej Czantoria. Apel ten składamy za pośrednictwem Przewodniczącego Rady Osiedla Polana Pana Romana Zorychty.

Toalety dostępne w budynku Kolei Linowej Czantoria, niestety, nie są w stanie sprostać potrzebom fizjologicznym tłumów ludzi korzystających z wyciągu, a dodatkowo są one czynne wyłącznie w godzinach pracy Kolei.

Ubikacja TOI TOI, którą stawia Państwo sezonowo na jednym z parkingów jest nie akceptowalna przez większość turystów, którzy wolą iść w przysłowio- we krzaki, aniżeli korzystać ze znikomo przyjemnej przenośnej toalety. Wpływa to bardzo negatywnie na środowisko, które jako uzdrowisko powinniśmy mieć przecież nieskazitelnie czyste.

Toaleta publiczna na Polanie pojawia się niezmiennie od wielu lat jako propozycja do budżetu miasta, zgłaszana przez Radę Osiedla Polana oraz radnego naszej dzielnicy. Rozumiemy, iż przez kilka ostatnich lat były inne priorytety w mieście i z powodu ograniczonych środków nie udało się do dzisiaj jej wybudować, lecz przyszedł czas, aby wykonać inwestycję w tak podstawową infrastrukturę jaką jest ubikacja.

Brak toalety publicznej w miejscu tak licznie odwiedzanym przez turystów wpływa bardzo negatywnie na wizerunek naszego miasta i jest niestety wstydem dla mieszkańców oraz przedsiębiorców prowadzących tutaj działalność gospodarczą. W dłuższym okresie przełoży się to na niższą frekwencję turystyczną pod Czantorią, a w związku z tym na niższe dochody miejskiej spółki Kolei Linowej Czantoria oraz Urzędu Miasta.

Pragniemy przypomnieć, że na ubiegłorocznym spotkaniu mieszkańców z Panem, Panie Burmistrzu, Radą Osiedla i radnym

naszej dzielnicy padło zapewnienie, że w tym roku ta inwestycja zostanie zrealizowana. Mówiliście również Państwo, że miejsce inwestycji jest ustalone z Prezesem Kolei. Niestety kolejny raz nie znalazły się na nią pieniądze.

Pragniemy przypomnieć, że toaleta miejska jest ubikacją płatną, częściowo więc pozwoli na samofinansowanie się jej działalności.

Oglądając sesje Rady Miasta, na których głosowane są przesunięcia budżetowe, objaśniane przez Panią Skarbnik wiele razy pojawia się przesunięcie środków finansowych na zapłatę podatku VAT do Urzędu Skarbowego. Prosimy więc o zaplanowanie tej inwestycji w takim kwartale przyszłego roku, aby można było odliczyć podatek VAT, nie odprowadzając go w całości do Urzędu Skarbowego.

Taki zabieg pozwoli na częściowe sfinansowanie toalety z podatku VAT, który jest co jakiś czas płacony przez miasto.

Toaleta publiczna w miejscu tak tłumnie odwiedzanym przez turystów powinna być niezbędnym elementem gospodarki naszego miasta w aspekcie wizerunkowym oraz środowiskowym. Jest to elementarna inwestycja pozwalająca na zaspakajanie podstawowych potrzeb ludzkich w przyzwyczajonych warunkach na miarę XXI wieku.

Z poważaniem **mieszkańcy Ustronia**

Po naszymu...

Ludeczkowie mili

Dzisiaj w telewizorze prawili, że je świąnto syniorów. Tóż jedna paniczka z tych ważnych, co różnózom w stolicy życzyła wszystkim emerytóm zdrowio i aktywności. Zdrowiczko dycki je najważniejsze, a docyniająom to ludzie dziepro jak już mająm sporo roków przeżyte. Teroski na jesiyń je tela wilgoci, a do tego jeszcze doś zima, to prowie każdego gicze bolóm. Mie też szlapy dycki sie łodzywająm, że już chcóm se spoczność, że mająm doś chodzyńio. Buntujóm sie

i ponikiedy jak mie sieknie w nożyskach, że musimy przistanóć, ale udowóm, żech je sprawno i idym dali. Dyć człowiek fórt sie szmatle, bo musi cosi kole siebie zrobić i rodziny. Kożdy na ty boleści mo swoji metody, bo mie sie zdo, że do maściorza nima co sie wybiyrać. Przepisze jakisi cetle i fertik. Ale maści, abo jaki mikstury na szpyrytusie móglyby pumóć. Łoto baji koszytyfoł, dyć to kaj kiery mo w zogródce. Trzeja zawczasu tóm zieline abo korzyń pokroć, zaloć gorzolkóm i na taki boleści szmarować klepeta rano i wieczór przez pore dni – to musi ulżyć. Jak kiery mo rod aptyczne lyki, to dobro do mazanio je też rycyna, a jak nimo rod sie z tym fifyrać, to sóm jeszcze plastry rozgrzywajónce i też mogóm pumóć. Tóż dzierzcie sie cieplutko, a na przekór boleścióm byjmy aktywni i radośni. To też je dobry lyk na rozmaite choróbska i jesiyńnom chandre.

Staro ustrónioczka

We wtorek około godz. 16 zakorkowany był rejon ul. Daszyńskiego. Autobus Wispolu zepsuł się tak nieszczęśliwie, że zablokował rondo Jana Cholewy, a niemogące przejechać pojazdy stały aż do poczty. W ciągu kilkunastu minut udało się usunąć pechowy pojazd i przywrócić płynność ruchu.

Fot. M. Niemiec

W imieniu Rady Seniorów w Ustroniu uczestników powitała radna powiatowa Anna Suchanek, podkreślając, że wiedza seniorów na temat leków jest niewystarczająca. Fot. L. Szkaradnik

JEST JEDEN CUDOWNY LEK

Powołana przed rokiem ustronńska Rada Seniorów wykazała się pożyteczną inicjatywą o charakterze prozdrowotnym, co zawsze cieszy się zainteresowaniem. Otóż 29 września w Czytelni Katolickiej, która ma już wieloletnie tradycje w tej dziedzinie, zgromadziło się sporo starszych osób, by uczestniczyć w spotkaniu z dr Dominikiem Lewandowskim, specjalistą medycyny rodzinnej i geriatrii, na które zapraszano retorycznym i nieco przewrotnym pytaniem „Czy leki są cudowne?”

W imieniu Rady Seniorów gości powitała radna powiatowa Anna Suchanek, a przybył również proboszcz parafii katolickiej ks. Wiesław Bajger.

PORADY ZNANEGO LEKARZA

Lekarz jest mieszkańcem Ustronia, pracującym w tym odpowiedzialnym zawodzie 12 lat, zatrudnionym w Poradni Lekarza Rodzinnego w Brennej i posiadającym prywatną praktykę w Laboratorium Med-Lab Suchanek. Gość wieczoru nominowany do wyróżnienia Lekarza Rodzinnego 2022, wiceprezes Kolegium Lekarzy Rodzinnych w Polsce okazał się miłym człowiekiem, a że był w wieku wnuków uczestników spotkania, więc nie zauważało się typowej bariery w relacjach pacjenta z lekarzem, tym bardziej, że już na wstępie zapowiedział on możliwość rozmowy i zadawania pytań, toteż sporo uczestników opisywało swoje problemy zdrowotne.

AKTYWNOŚĆ W KAŻDYM WIEKU

Nawiązując do tematu spotkania lekarz stwierdził, że jest jednak takie coś jak cudowny lek za darmo działający na wiele popularnych chorób, a jest nim codzienna aktywność fizyczna, którą można rozpocząć w każdym wieku. Podkreślając, że pacjenci najczęściej używają wielu leków i suplementów diety, wyjaśnił że lepiej wybierać leki, których skuteczność jest przebadana, zaś suplementy stosuje się gdy w organizmie są niedobory pokarmowe,

lecz ich efektywność jest najczęściej nieznaną użytkownikom. One też mogą być przebadane, ale nie ma tego wymogu. Jeśli to konieczne polecał używanie preparatów w formie leków np. witaminę D3, ale dobry jest też tran. Dowiedzieliśmy się, że jest tylko jedna witamina C, a określenie lewoskrętna to chwyt marketingowy. Kto jest zdrowy i stosuje na co dzień odpowiednią dietę, ten najczęściej nie musi zażywać żadnych witamin.

CZYTAJMY ULOTKI

Zalecał też, by czytać ulotki załączane do leków, które wskazują na ich skutki uboczne oraz częstotliwość ich występowania. Wtedy podejmujemy pewne ryzyko i decydujemy się, czy leczyć ciężkie choroby i ratować życie, mimo pewnych zagrożeń działań niepożądanych. Zwrócił także uwagę, że nieraz leki wchodzi w interakcje i może się zdarzyć, że niektóre objawy chorobowe są po leku, zwłaszcza jeśli pacjent używa ich więcej. Jest bardzo szeroka gama leków, więc można zmienić droższe na tańsze zamienniki lub takie, które pacjent lepiej toleruje. Ogólnie można stwierdzić, że im mniej, tym lepiej. Są jednak takie leki, które dobrze ze sobą współpracują, czego przykładem jest paracetamol i ibuprofen leki przeciwgorączkowe działające silniej, gdy są stosowane razem. Samodzielne leczenie bez kontaktu z lekarzem jest ryzykowne, choć można zakupić wiele leków bez recepty. Okazuje się, że w innych krajach jest takich możliwości jeszcze dużo więcej, o czym informują też pacjenci z Ukrainy. Nie należy zapijać tabletek

sokiem grapefruitowym lub mlekiem, a także mieszankami herbatek zielonych, a najlepiej w tym celu używać wodę.

CO LEPSZE JAZDA NA ROWERZE CZY SPACER

Do wizyty u lekarza należy przygotować listę leków i suplementów oraz dawkowanie, tym bardziej jeśli chodzi się do kilku specjalistów. W rozmowach pytano o urządzenia medyczne w formie zegarka monitorujące stan zdrowia, które lekarz akceptował i przyznał, że sam je stosuje z krokomierzem, bo może on zachęcać do systematycznej aktywności. Na pytanie: co jest lepsze jazda na rowerze czy spacer, odpowiedział, że jazda jest korzystniejsza, bo nie obciąża stawów, ale zagraża upadkiem, więc trzeba jeździć ostrożnie i w kasku. Bardzo dobre jest pływanie, gdyż wyporność wody powoduje, że nie nadwyręza się stawów, zaś podczas chodzenia z kijkami część ciężaru przenosi się na ręce, co jest dla nich też korzystne. Pytano również jak radzić sobie z miażdżycą? To schorzenie nabywamy stopniowo już od dzieciństwa, a jego stan zaawansowania zależy od wielu czynników: aktywności, wagi, diety, ale również leków. Jednym z nich są statyny, lecz także leki na nadciśnienie.

Doktor podkreślił, że z zasady nie przyjmuje przedstawicieli firm farmaceutycznych, którzy nie powinni przychodzić w czasie pracy poradni, bo chce podejmować decyzję na podstawie wiedzy medycznej, a nie zabiegów marketingowych. Sporo osób przekazywało własne problemy zdrowotne, a lekarz cierpliwie wszystkich wysłuchiwał i udzielał porad.

„Podam przykład odnośnie czytania ulotek – włączył się do rozmów ks. proboszcz Wiesław Bajger. Kiedyś użyłem krople do oczu i odprawiałem rano mszę, czułem piasek w oczach i musiałem poprosić lektora, by czytał. W pewnym momencie otwieram oczy i widzę, że lektora już nie ma. Teraz nie wiem jak długo to trwało. Ciśnienie mi wzrosło i gdy poszedłem na probostwo, to czytam ulotkę i były tam skutki uboczne: „czasami może powodować senność”. To na pewno nie był przypadek, więc poszedłem do pani doktor i chcę zmienić lekarstwo, bo u mnie ten skutek uboczny wystąpił. Przepisała mi nowe lekarstwo, więc pierwsze co zrobiłem, to przeczytałem ulotkę, a tam była informacja, że „w niektórych przypadkach może powodować omdlenia”. Pomyślałem, to kto mnie podniesie w tym kościele? Na pewien czas przestałem się leczyć”. Dowcipna historia księdza została nagrodzona brawami.

Przy wyjściu ze spotkania kilka osób stwierdziło, że dobrze dr Lewandowskiego wspominają i żałują, że już nie przyjmuje w poradni przy ul. Mickiewicza. W internecie zamieszczono wiele pozytywnych opinii na temat pracy doktora. Oto jedna z nich: „Jestem zachwycona podejściem, profesjonalizmem, poświęconym czasem oraz rzetelnością badania. Szkoda, że Pan Doktor nie przyjmuje bliżej mojego miejsca zamieszkania. Takich lekarzy w zasadzie trudno już spotkać. Dziękuję i przesyłam ukłony!” Lidia Szkaradnik

Wizualizacja Domu zdrojowego wraz z nowymi piramidami nawiązującą do projektu Buszki i Franty.

PIRAMIDY I KLINOWCE

(cd. ze str. 1)

Wówczas wielu ustroniaków uważało, że to niezbędna inwestycja dla dalszego rozwoju miasteczka. Najpoważniejsze plany dla beskidzkiego kurortu pojawiły się w okresie PRL-u kiedy powstały dzielnice Jaszowiec i Zawodzie. Dzięki temu z prowincjonalnego i mało znaczącego uzdrowiska Ustroń stał się rozpoznawalnym kurortem w Polsce. Obecnie potrzebny był kolejny impuls, ponieważ formuły, dzięki którym funkcjonowało życie w piramidach ulegają już wyczerpaniu. Kuracjusze wymagają już w przyszłości będą oczekiwać innych standardów wypoczynku i leczenia. Na te potrzeby chce odpowiedzieć spółka American Heart of Poland, która zarządza Uzdrowskiem Ustroniu.

– Pomysł rozbudowy Uzdrowskiego Ustronia powstał ponad dwa lata temu. Stoją przed nami nowe wyzwania. Potrzeby odtworzenia, zrewitalizowania naszych obiektów są olbrzymie. Zastanawialiśmy się jak te bolączki rozwiązać. Chcemy stworzyć w Ustroniu europejskie centrum profilaktyki, rehabilitacji i opieki zdrowotnej. Zaproponowaliśmy do tego projektu dwóch światowej klasy architektów. – powiedział na wstępie konferencji Wojciech Budzowski, prezes zarządu Uzdrowskiego Ustronia.

Budowany od lat 60-tych zespół leczniczo-rehabilitacyjny w Ustroniu Zawodziu to dzieło Henryka Buszki, Aleksandra Franty i Tadeusza Szewczyka. Po latach

modernistyczna zabudowa rozlokowana na zielonych stokach Równicy stała się symbolem Ustronia, a charakterystyczne domy wczasowe w kształcie piramid są ikoną polskiej architektury powojennej. Dzielnica nigdy nie została w pełni ukończona. Planowano 28 domów wypoczynkowych w kształcie piramid, a powstało dotychczas jedynie 17. Dużym minusem całego założenia był brak domu zdrojowego, który dopełniał całą koncepcję.

– Rozbudowa dzielnicy uzdrowskiej i zwiększenie liczby miejsc noclegowych pozwoli zwiększyć liczbę zabiegów z 6 do aż 10 tysięcy dziennie. Większa liczba osób będzie mogła być tu leczona i rehabilitowana – wyjaśnia główny sens rozbudowy Maciej Franta.

Punktem wyjścia dla nowej koncepcji rozbudowy uzdrowskiego była analiza miejsca i jego potrzeb, ale również dawnych, oryginalnych planów. – Ustroń Zawodzie to jeden z najlepszych w Polsce przykładów wkomponowania nowoczesnej architektury w górski krajobraz. Piramidy wyglądają jak skały, swobodnie rozrzucone po lesistym stoku, ale po analizie rysunków naszych poprzedników, odkryliśmy, że to nie tylko przemyślana kompozycja, ale wręcz matematyczny wzór. Chcemy się w niego wpisać i twórczo kontynuować myśl tercetu Buszki, Franty i Szewczyka – tłumaczy Robert Konieczny. Kolejnym nawiązaniem do matematyki jest inne założenie projektu: dodatni bilans środowiskowy. Wyjątkowo cenne walory przyrodnicze Ustronia są w projekcie troskliwie chronione, a dostępna dla wszystkich zieleń na dachach budowli jest jednym z ważnych symboli tego projektu.

Zespoły Franty i Koniecznego wspólnie pracowały nad całościową koncepcją urbanistyczno-architektoniczną rozbudowy dzielnicy. – To kompleksowy plan rozwoju uzdrowskiego na kolejne dekady. Takie całościowe podejście, które cechowało również

Stoją od lewej: radny Dariusz Ślężona, architekt Maciej Franta, przewodniczący RM Marcin Janik, pielęgniarka oddziałowa Oddziału Kardiologii Polsko-Amerykańskich Klinik Serca Iwona Wisełka, architekt Robert Konieczny.

projekt zespołu mojego dziadka, ma uchronić dzielnicę przed chaotyczną zabudową, a od lat 90. w okolicy powstają przypadkowe inwestycje. Ten cenny przyrodniczo i kulturowo zespół wymaga opieki, a po tylu latach od wybudowania – również swego rodzaju rehabilitacji. Projektowane przez nas obiekty mają wzmocnić istniejący układ oraz zwiększyć dostępność i atrakcyjność uzdrowiska – przekonuje Franta.

Planowane są m.in. trzy nowe budynki w kształcie nawiązującym do dawnych piramid. Z daleka mają wyglądać prawie identycznie jak te powojenne, dopiero z bliska będzie można odkryć ich współczesną proveniencję.

– Pierwotne domy wczasowe mają doklejone balkony, my traktujemy piramidy jak skalne masywy, w których drążymy. W ten sposób we wgłębieniach powstaną obszerne loggie, dzięki czemu duże przeszklenia budynków zyskają potrzebne zacienienie i nie będą się przegrzewać latem. Z kolei od dołu zamierzamy mocno podciąć kubatury, aby zminimalizować ingerencję obiektów w zbocze – tłumaczy Konieczny. Każda z nowych piramid będzie mieć podobny układ dwóch wierzchołków różnej wysokości, jednak pomiędzy nimi powstanie nowatorski, siodłowy dach pokryty trawą. Organiczna forma zadaszenia ma być znakiem współczesnych możliwości technologicznych, ale i nacisku na zrównoważone budownictwo.

Sercem całego założenia będzie nowy deptak, biegnący wzdłuż obecnej głównej drogi, przecinającej dzielnicę z północy na południe.

– W okresie budowy Zawodzia dominowało inne myślenie o komunikacji, w tamtych czasach faworyzowano ruch kołowy. Chcemy tę przestrzeń przekształcić. Dodać deptak, ścieżkę rowerową, szerokie i bezpieczne przejścia, których tam dziś brakuje. Teren stanie się bardziej atrakcyjny dla spacerowiczów, bo wzdłuż deptaku rozlokowane będą funkcje ogólnodostępne, jak stacja kolejki linowej, pijalnia wód, knajpki – wyjaśnia Franta. Droga, wraz z przestrzenią dla pieszych i rowerzystów, stanie się rodzajem górskiego deptaku, z którego będzie można podziwiać widoki na masyw Beskidu Śląskiego, w tym Wielką Czantorię. Zapowiada się zatem bliźniak bulwaru, który biegnie w dole, tuż nad Wisłą. Poniżej drogi z deptakiem powstaną dwa nowe budynki, nazwane przez architektów „klinowcami”.

– Przeglądając stare projekty uzdrowiska natrafiliśmy na zapomnianą dziś koncepcję tzw. klinowców. Główna droga rozdziela kompozycję Buszko, Franty i Szewczyka. Powyżej niej powstawały sterzące piramidy, natomiast poniżej jej poziomu planowano ich odwrócone odpowiedniki, czyli właśnie klinowce. Ich płaskie dachy miały być rozległymi tarasami, a piętra przyrastałyby w dół wraz z opadaniem stoku. W naszej wersji dachy stają się zielonymi polanami, na jednej z nich znalazło się nawet miejsce na nową pijalnię wód – wyjaśnia Konieczny. Architekci zapowiadają minimalną ingerencję w krajobraz i środowisko przyrodnicze.

Klinowce mają być posadzone w miejscu istniejących polan, aby jak najmniejsza liczba drzew ucierpiała.

– Jakby ktoś wypoziomował polany i schował pod nimi budynki. Będą praktycznie niewidoczne z dalszych perspektyw, bo ich kubatury przesłoni las – tłumaczy ideę klinowców Maciej Franta.

Planowana rozbudowa uzdrowiska ma też rozwiązać największe bolączki dzielnicy – podniesiony zostanie standard, który obecnie w wielu miejscach odstaje już od oczekiwań współczesnych gości, ośrodek będzie też bardziej zintegrowany z miastem. Scałą ją z położonym poniżej miastem nowe połączenia: planowana kolejka linowa oraz nowe ścieżki rowerowe i piesze. Te ostatnie mają wykorzystać malownicze jary, które przecinają porośnięte bukami zbocza Równicy. Ścieżki w formie delikatnych trapów będą zawieszane ponad poziomem gruntu, aby nie ingerować w topografię jarów, ani nie pogłębiać procesów erozyjnych. Woda będzie mogła swobodnie pod nimi przepływać, a zwierzęta migrować.

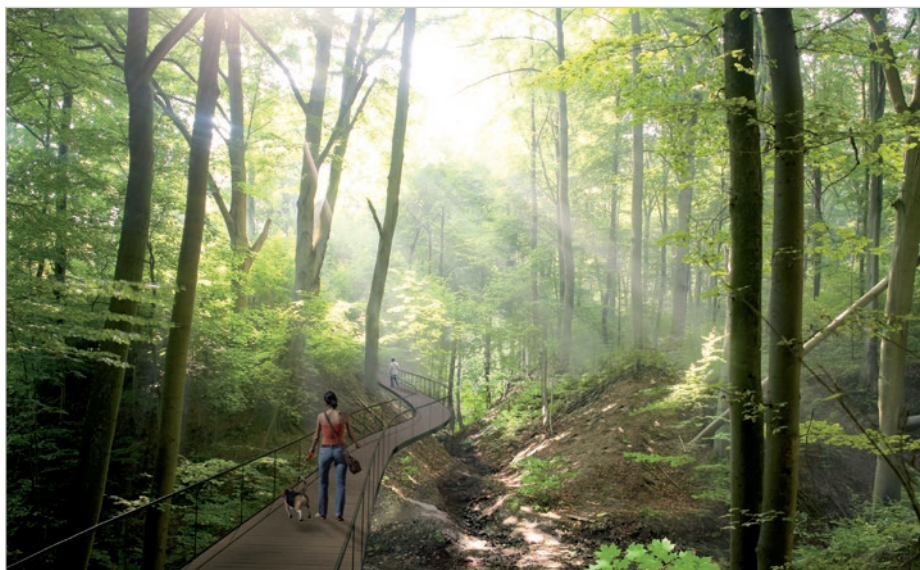
– Jesteśmy przekonani, że przemyślna rozbudowa Zawodzia, odnosząca się z szacunkiem do kontekstu architektonicznego, jak i z poszanowaniem przyrody, podniesie rangę uzdrowiska. Nasz projekt, w połączeniu z ambitnymi planami inwestora, stanowią szansę na wykreowanie w Ustroniu kurortu uzdrowiskowego o europejskiej randze. Po 60 latach od rozpoczęcia budowy Zawodzia będziemy mogli dokończyć dzieło naszych poprzedników, w tym kompozycję słynnych piramid, jak i całej dzielnicy, co da miastu nowe perspektywy rozwoju na następne dziesięciolecie – zapewniają obaj architekci.

Aż trudno uwierzyć, że projektanci z takim szacunkiem podeszli do pierwotnej koncepcji. Na wizualizacjach nowe piramidy, to wręcz ciekawa i dość udana rozmowa z oryginałami. Panowie naprawdę zrezygnowali z ekspansji własnego ego na rzecz pokory wobec osiągnięć Buszko i Franty. Dzięki swoistemu dokończeniu ich projektu zyska całe miasto. Nasza historia to potwierdza.

Robert Konieczny – architekt. W 1996 roku uzyskał certyfikat New Jersey Institute of Technology. Założyciel pracowni KWK Promes, od 2019 roku członek Francuskiej Académie d'Architecture. Laureat Nagrody Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego za wybitne osiągnięcia w dziedzinie architektury. Laureat m.in.: Nagroda World Building of the Year 2016 (WAF, Berlin) za Muzeum CDP w Szczecinie, European Prize for Urban Public Space 2016 (CCCB, Barcelona) za Muzeum CDP w Szczecinie, Nagroda Best New Private House - Wallpaper Design Awards 2017 za Arkę Koniecznego, Nagroda House of the Year 2006 za Dom Aatrialny (WAN Awards), 12 nominacji do Nagrody Fundacji Miesa van der Rohe.

Maciej Franta – architekt, założyciel pracowni architektonicznej Franta Group Architects, na liście 40 under 40 (40 najbardziej obiecujących europejskich architektów, którzy nie ukończyli 40 roku życia) w 2022 r. W 2008 roku ukończył Wydział Architektury na Politechnice Krakowskiej, a w 2010 również tam studia doktoranckie. W 2022 otrzymał tytuł Architect of the Year 2021 w konkursie organizowanym przez The Architecture Community oraz trafił na listę, jako jedyny Polak, 40 najbardziej obiecujących młodych architektów w plebisycie 40 under 40 2021 organizowanym przez The European Centre. Autor m.in. kameralnego apartamentowca Villa Reden, uznanego za najlepszy budynek mieszkalny w Europie i Azji, który znajduje się w Chorzowie. Obiekt w ciągu ostatnich dwóch lat zdobył m.in. takie nagrody jak: Eurasian Prize i Grand Prix w kategorii budynków mieszkalnych, DNA Paris Design Awards, Architecture Masterprize, Iconic Awards, World Design Awards, European Property Awards, Nagrodę Architektoniczną Polityki, a w 2022 roku Urban Design & Architecture Design Awards, wyróżnienia w konkursach German Design Award oraz Design Educates Awards 2022 czy International Architecture Awards 2022.

Mateusz Bielez

Ciekawym rozwiązaniem będzie połączenie dzielnicy Zawodzie z bulwarem wiślanym.

Z mieszkańcami spotkał się radny dzielnicy Damian Ryszawy, sekretarz miasta Ireneusz Staniek, a zebranie zorganizował Zarząd Osiedla Polana, który reprezentowali: przewodniczący Roman Zorychta, wiceprzewodniczący: Anna Chowaniok i Dariusz Morel oraz sekretarz Michał Budniok, jednocześnie prezes OSP Polana.
Fot. M. Niemiec

REMONT NIE DLA PASAŻERÓW

Mimo iż dzielnica Polana została uznana za obszar najbardziej zdegradowany w całym Ustroniu, zebranie mieszkańców tej dzielnicy zdominował temat ścieżek rowerowych i problemów związanych z modernizacją kolei. Najpierw jednak przypomniano wnioski do budżetu miasta z ubiegłego roku, które przepisano, uzupełniono i złożono w ratuszu z nadzieją, że przynajmniej część z nich zostanie zrealizowana w przyszłym roku.

Przewodniczący Zarządu Osiedla Polana Roman Zorychta rozpoczął od wstydlivej, ale bardzo istotnej sprawy braku toalety przy parkingu Kolei Linowej „Czantoria”. Apel wraz z podpisami mieszkańców został wysłany do burmistrza, a publikujemy go na str. 6. Inne sprawy, które wymagają załatwienia to: budowa mostu nad potokiem Jaszowiec, łączącego plac zabaw z parkingiem pod Palenicą, remont sypiącego się mostu, regulacja wód opadowych z Czantorii pomiędzy dolną stacją kolejki a Lisią Polaną, remont ul. Papiernia, która jest bardzo ważnym ciągiem pieszym łączącym centrum Polany z Jaszowcem, wykonanie doświetlenia uliczek dochodzących do ul. Polańskiej, wykonanie nakładki asfaltowej na ul. Wczasowej, remont nawierzchni na ul. Złocieni, wycinka drzew w dolinie potoku Dobka, rozbudowa i doposażenie Skate Parku, który cieszy się dużym zainteresowaniem zarówno wśród mieszkańców miasta, jak sąsiednich gmin i turystów, II etap sieci wodociągowej i kanalizacji na ul. Wczasowej bocznej, odnowienie ścieżek spacerowych w Jaszowcu. Naglącą sprawą staje się remont w Szkole Podstawowej nr 3 z Oddziałami Przedszkolnymi, zwłaszcza sala gimnastyczna i jej podłoga. Stwierdzono też, że przyszedł już czas na remont strażnicy Ochotniczej Straży Pożarnej w Polanie, w ramach którego trzeba wykonać termomodernizację i wymienić piec, bo jest to ostatnie urządzenie na węgiel w ustroniskich remizach. Do wniosków dopisano także inwentaryzację tablic reklamowych i informacyjnych, bo koniecznie trzeba usunąć te, które są nieaktualne. Radny Damian Ryszawy poinformował, że trwają prace nad uchwałą krajobrazową i polegają one m.in. na inwentaryzacji tablic. Mieszkaniec bloków przy ul. Chabrów mówił o tragicznym stanie infrastruktury na tym osiedlu. W bardzo złym stanie są ulice, chodniki, odkryte śmietniki. Mieszkańcy robią co mogą we własnym zakresie,

ale więcej nie dadzą rady i domagają się nakładów również na ich kawałek Ustronia.

Na zebraniach organizowanych przez zarząd osiedli oraz radnych mówi się zawsze o problemach całych dzielnic i miasta, ale poszczególni mieszkańcy również mogą się zwrócić o wyjaśnienia i poprosić o rozwiązania indywidualnych spraw. Tak zrobiła mieszkanka ul. Wiślańskiej, ponieważ modernizacja linii kolejowej mocno skomplikowała funkcjonowanie jej rodziny i prowadzenie działalności. Firmy remontujące tory przesunęły jej drogę, bo tak wynikało z map i pozostawili dojazd w bardzo złym stanie. Dodatkowo pobliski przejazd przez tory wygląda jakby o nim zapomniano, bo nie ma przy nim żadnych znaków ani sygnalizacji. Po naradzie radny Ryszawy i sekretarz miasta Ireneusz Staniek doszli do wniosku, że można pomóc, gdy zacznie się remont ul. Daszyńskiego pomiędzy rondami Cholewy oraz Hutników i Kuźników, przekazując na poprawę nawierzchni usuwany asfalt.

Temat PKP poruszony przez mieszkankę, wywołał falę krytyki wobec zastosowanych na stacji Ustron Polana rozwiązań. Radny mówił, że odwiedził plac budowy

po zakończeniu pierwszych prac i zwrócił uwagę na absurdalne rozwiązania. Po jego interwencji, wykonawcy przyznali, że w projekcie były błędy z powodu nieprawidłowych obliczeń. Mimo iż po poprawkach jest dojeżdżanie i dojazd, to organizacja ruchu samochodów i pieszych postawiona jest na głowie. Trzeba chodzić naokoło, nie ma dojścia od strony tunelu. Mieszkańcy denerwowali się, że wygląda to tak, jakby zaprojektowano nowy peron, w ogóle nie biorąc pod uwagę otoczenia. Podsumowano, że wygląda to tak, jakby kolej robiła ten remont dla siebie, a nie dla pasażerów. Na szczęście udało się ocalić stary dworzec, którym PKP nie było zainteresowane i chciało go zburzyć. Budynek chroni wpis do rejestru zabytków, ale jego los i tak nie jest pewny, ponieważ nadal stanowi własność PKP.

Sekretarz Staniek wyjaśniał, że w momencie, gdy pewna była już modernizacja kolei, PKP zawiesiły wszelkie rozmowy na temat przejęcia dworców, bo nie chciały komplikować spraw formalnych związanych z uzyskiwaniem uzgodnień, pozwoleń itp. zawieszono wszelkie rozmowy na temat przejęcia dworców. Miasto chce to zrobić, ale trzeba poczekać do zakończenia inwestycji, która z powodu konieczności wykonania wielu poprawek wciąż się przeciąga.

Na koniec radny Damian Ryszawy przypomniał, że w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji przeprowadzono badania, które wykazały, że w Polanie występuje najwięcej negatywnych czynników gospodarczych i społecznych i dlatego dzielnica została uznana za obszar najbardziej zdegradowany w Ustroniu. Ta negatywna ocena staje się jednak szansą na korzystne zmiany, gdyż na jej podstawie można pozyskiwać specjalne środki na inwestycje. Mieszkańcy przedsiębiorcy sami mogą zgłaszać pomysły, związane z infrastrukturą komunalną, turystyczną, Zarząd i radny wspólnie opracowali listę takich inwestycji, ale można do niej dopisywać kolejne punkty. Jako potrzebne i korzystne dla rozwoju dzielnicy uznano m.in.: ścieżkę w Koronach Drzew – „Słoneczne Tarasy” na Czantorii, hotel z basenem, wyciągi, trasy narciarskie i rowerowe na Palenicy, doposażenie Skate Parku, remont ul. Papierni, remont mostu wiszącego w Obłazcu.

Monika Niemiec

Uczestnicy zebrania zgłaszali wiele uwag na temat ścieżek rowerowych. Zwracali uwagę na brak oznakowania, chwasty, zły stan nawierzchni. Mieszkańcy bardzo dobrze znają ustroniskie trasy rowerowe i widać było, że często nimi jeżdżą.
Fot. M. Niemiec

Oprócz radnych Mirosława Szuby i Dariusza Ślesiony na zebraniu obecny był przewodniczący Rady Miasta Ustroń Marcin Janik, sekretarz miasta Ireneusz Staniek, wicekomendantka Straży Miejskiej Wiktoria Głowińska, policjanci: mł. asp. Robert Kosowski – dzielnicowy i mł. asp. Piotr Dziecic.

Fot. M. Niemiec

DUŻO DRÓG DO REMONTU

Osiedle Ustroń Dolny jako jedno z trzech nie ma zarządu, czyli jednostki pomocniczej Rady Miasta. Zgodnie z liczbą mieszkańców uprawnionych do głosowania wyodrębniono tam dwa okręgi wyborcze, w których wybrano dwóch radnych – Mirosława Szubę i Dariusza Ślesionę i to oni zorganizowali zebranie, żeby dowiedzieć się od swoich wyborców, jakie wnioski chcieliby złożyć do budżetu miasta na przyszły rok.

Ostatecznie do ratusza trafiło następujące zapotrzebowanie: – budowa basenu miejskiego, – zagospodarowanie terenu za „Prażakówką” (Miasteczko Ruchu dla Dzieci), – wykonanie projektu i realizacja przebudowy ul. Tartacznej, – wykonanie projektu i realizacja przebudowy ul. Stawowej, – remont alei od Ronda Jana Cholewy do Szkoły Podstawowej nr 2, – zabezpieczenie śródków i wykonanie remontu łazienek i toalet w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 2 w Ustroniu, a w szczególności łazienki przy małej sali gimnastycznej, – zabezpieczenie pieniędzy na remont placu zabaw przy Przedszkolu nr 2 przy ul. Strażackiej, – wykonanie remontu chodnika przy rondzie Jana Cholewy od strony przedszkola, – wykonanie zabezpieczeń drogowych oddzielających chodnik od drogi w rejonie ronda Jana Cholewy; – przebudowa kanalizacji deszczowej przy ul. Dworcowej; – remont drogi na cmentarz komunalny od strony ul. Fabrycznej, – wykonanie nakładki asfaltowej na ul. Spółdzielczej i Kościelnej; – wykonanie projektu na drogę umożliwiającą przejazd od u szkoły do ul. Cieszyńskiej; – wykonanie projektu parkingu za Szkołą Podstawową nr 2; – wykonanie projektu oświetlenia na ul. Kaczeńców; – zabezpieczenie pieniędzy na zakup i montaż żaluzji zewnętrznych w Żłobku Miejskim; – wykonanie projektu i realizacja przebudowy ul. Polnej (przedłużenie od ul. Traugutta), – zabezpieczenie pieniędzy na prace porządkowe i remontowe na Młynówce; przebudowa mostku na Młynówce, łączącego ul. Ogrodową ze Strażacką; – przebudowa drogi i budowa chodnika na ul. Ogrodowej w kierunku ul. Strażackiej.

Niektóre tematy wciąż powracają i na początku zebrania można obstawiać, od czego mieszkańcy zaczną. W Ustroniu Dolnym tym razem był to fragment ul. Tar-

tacznej od skrzyżowania z ul. Fabryczną od przejazdu kolejowego. Wielokrotnie już pisaliśmy, że ten kawałek drogi nie należy do miasta, i miasto nie może go remontować. Nie może to nie znaczy, że nie chce wydawać pieniędzy na cudzym terenie, ale nie pozwala mu na to ustawa o finansach publicznych. Sekretarz Staniek tłumaczył, że podczas modernizacji linii kolejowej PKP nie chcą prowadzić żadnych rozmów i zawierać umów, bo mają dość problemów z modernizacją, a liczne poprawki powodują, że termin zakończenia inwestycji wciąż się oddala. Tak samo trudno się z nimi porozumieć na temat ul. Dworcowej i ścieżki wzdłuż torów od ul. Dworcowej do ul. Tartacznej, nazwanej przez mieszkankę Czarnym Chodnikiem. Rejon ten porządkują podopieczni działającej na ul. Kościelnej Fundacji św. Antoniego, ale jest ich mało i pracują formalnie, a więc nie dość regularnie. Regularnie za to śmiecą ludzie tamtędy przechodzący, bo trudno uwierzyć, żeby tą ścieżkę namierzili turyści i tam właśnie spędzali wolny czas w Ustroniu. Zatem sami mieszkańcy śmiecą, gdy inni mieszkańcy domagają się porządku. Trudno rozwiązać ten węzeł

gordyjski. Przewodniczący Janik mówił, że bardzo dużo zależy po prostu od ludzkiej przyzwoitości i kultury osobistej. Tak samo jak w przypadku utrudniającego przejazd parkowania czy zatrzymywania się na ścieżkach rowerowych. Choć z drugiej strony te zachowania są wykroczeniami i można by za nie karać, jednak, żeby strażnicy miejscy lub policjanci mogli to zrobić, muszą zostać wezwani. Jeden z mieszkańców zwracał uwagę, że przed sklepem „Rolnik” przy ul. Daszyńskiego zatrzymują się ciężkie samochody. Czasem tak duże, że mieszkańiec zastanawiał się, czy w ogóle powinny wjeżdżać do miasta. Prawdopodobnie jest to zaopatrzenie, ale i tak nie może stawać na ścieżce dla rowerów. Chodniki albo ścieżka rowerowa są też blokowane bardzo często przy kwaciarni i przy sklepie rybnym w pobliżu cmentarza oraz naprzeciwko przy Bethlehem. Nie zawsze są to samochody zaopatrzenia, często klientów, którym nie chce się chodzić. Wicekomendantka straży miejskiej mówiła, że w Ustroniu brakuje zarezerwowanych miejsc postojowych tzw. kopert, ale to nie upoważnia do łamania przepisów.

Drogą, na której remont oczekają nie tylko mieszkańcy Ustronia Dolnego, ale całego miasta jest dojazd na cmentarz komunalny od strony ul. Fabrycznej i tu radni mieli do przekazania bardzo dobrą informację, że droga ta będzie naprawiona jeszcze w tym roku. Będzie można wygodniej dojechać do cmentarza, ale prac wymaga również sam cmentarz. Wnioskował o to jeden z mieszkańców, który niedawno odwiedzał nekropolię z osobą na wózku i przejazd alejkami był bardzo trudny, chwilami trudno było utrzymać wózek, żeby się nie przewrócił. Sekretarz miasta wyjaśniał, że niedawno zmarł Leszek Kubiś – właściciel zakładu pogrzebowego i długoletni zarządca cmentarza. Trwa postępowanie spadkowe w firmie, która w dalszym ciągu wywiązuje się z podstawowych obowiązków zgodnie z umową. Zbliża się termin rozpisania kolejnego przetargu, ponieważ miasto, które jest właścicielem cmentarza zleca zarządzanie. Trzeba będzie wprowadzić do specyfikacji zapisy o konieczności przeprowadzenia większych remontów i zobaczymy kto się zgłosi i z jaką ofertą. Natomiast miasto zajmie się remontem kaplicy, żeby pożegnania bliskich odbywały się w godnych warunkach.

Monika Niemiec

Mieszkańcy wskazywali najbardziej zaniedbane zakątki dzielnicy, ale większość należy do PKP i miasto nie może w tych miejscach działać. Niestety interwencje na Kolei nie przynoszą efektów.

Fot. M. Niemiec

Mieszkańcy wyrazili zadowolenie z remontów na osiedlu. Fot. Facebook, Ustroński Manhatan

ZRÓŻNICOWANE OSIEDLE

Mieszkańcy raczej wiedzą, jaki obszar zajmuje dzielnica Hermanice czy Polana, ale gdyby ich zapytać, odkąd dokąd sięga Centrum, to trudno byłoby im odpowiedzieć. Formalnie Osiedle Ustroń Centrum obejmuje ulice: Andrzeja Brody, Cieszyńską (od nr 1 po stronie lewej za wyjątkiem nr 31, 33, 35), Jana Wantuły, Marii Konopnickiej, Ks. Ludwika Kojzara, Katowicką II od nr 6 do nr 30, osiedle Centrum, ulicę Piękną, Pasieczną i Widokową oraz Manhatan. Radnymi z tych dwóch okręgów są: Jadwiga Krężelok i Paweł Sztefek, na ich zaproszenie mieszkańcy przybyli do gościnnego Przedszkola nr 7 przy ul. Gałczyńskiego, gdzie przywitała ich dyrektor placówki Jolanta Heller.

Oczywiście mieszkańcy Osiedla Ustroń Centrum mają problemy, a jednym z nich jest małe zainteresowanie ludzi miejscem, w którym mieszkają. Na zebranie przyszło kilka osób, ale na spotkaniach w innych dzielnicach też nie było tłumów. Ci, którzy przyszli żalowali, że w osiedlu nie działa zarząd, bo może wtedy zwiększyłaby się aktywność. Zaraz sobie jednak odpowiedzieli, że chyba nie, bo ludzie nie chcą się angażować. Na zebraniach członków Spółdzielni Mieszkaniowej „Zacisze” też jest niska frekwencja, ludzie pozwalają decydować za siebie, a potem narzekają.

Jedną z mieszkanki osiedla domów jednorodzinnych przy ul. Piękną zwróciła uwagę, że ona i sąsiedzi mają zupełnie inne problemy niż mieszkańcy Manhatanu. Skarżyła się, że gdy zwraca się z jakimś problemem do urzędu, jest odsyłana do spółdzielni, a przecież nie ma z nią nic wspólnego. Osiedle przy ul. Piękną i przy ul. Wantuły było budowane przez

powołaną do tego celu spółdzielnię, ale ona przestała istnieć w 1996 roku i teraz cały teren jest miasta. Dlatego tamtejsi mieszkańcy od samorządu domagają się uwagi i poprawy stanu dróg oraz chodników, nie remontowanych od czasu ich powstania. Stan infrastruktury mieszkańcy oceniają jako katastrofalny. Podkreślano że właściciele domków dbają o teren jak mogą, pielęgnują ogrody, koszą trawniki również gminne, ale przecież nie naprawia sobie drogi. Zwłaszcza że na tym osiedlu mieszkają w większości ludzie starsi. Jedną z pań obliczyła, że na osiedlu przy Piękną i Wantuły mieszka prawie 100 osób w wieku ponad 70 lat.

Zwracano również uwagę na konieczność wyremontowania bardzo niebezpiecznego zejścia z ul. J. Wantuły na ul. M. Konopnickiej. Jest tam wąski i stromy, jednokierunkowy zjazd dla samochodów, a obok zejście dla pieszych z chwiejną barierką. Zimą często jest ślisko.

Na zebraniu poruszono również temat samochodów parkujących na ul. Pod Skarpą. Mieści się przy niej Ośrodek Zdrowia „Salus”, w którym przyjmują lekarze rodzinni i wielu specjalistów i do którego przyjeżdża coraz więcej pacjentów. Ośrodek dysponuje dużym parkingiem, ale niektórzy kierowcy wolą parkować przed wejściem. Zatrzymanie się na chwilę, żeby osoba starsza lub chora mogła wysiąść, nie zakłóca w znacznym stopniu ruchu, ale parkowanie, zwłaszcza podwójne, bo i takie się zdarza, jak pokazuje zdjęcie, irytuje kierowców. Postulowano wprowadzenie zakazu zatrzymywania się, ale nie do końca można przewidzieć, jaką nową organizację ruchu wprowadziłoby starostwo. Poza tym w dni wolne od pracy przy dużej liczbie turystów szeroka ulica może pełnić funkcję parkingu. Fot. M. Niemiec

Na zebraniach w innych osiedlach mieszkańcy często mówią o braku oświetlenia, a mieszkańcy domów przy ul. Piękną mówią o nadmiarze latarni. Chcieliby, żeby oświetlenie zostało zinwentaryzowane, wymienione na nowoczesne, a przy okazji można by zlikwidować parę lamp, bo niektóre z nich świecą jedynie w okna.

Poruszono sprawę likwidacji boiska na osiedlu Manhatan, w miejscu którego powstanie parking. Radny Paweł Sztefek wyjaśnił, że próbował w tej sprawie interweniować, ale usłyszał, że nie ma prawa się odzywać, bo pan prezes spółdzielni ma większe przebicie. Jeden z uczestników zebrania mówił, że dzieci i młodzież z Manhatanu nie korzystają z tego boiska, bo jeszcze nie widział, żeby tam ktoś grał. Inny mieszkaniec odpowiadał, że jeśli boisko byłoby zabrane, wielofunkcyjne na przykład takie jak przy rynku, to znalazłby się chętni. Trzeba jednak przyznać, że na Manhatanie jest wielki deficyt miejsc postojowych, bo infrastruktura zaprojektowana w latach 70. XIX wieku nie przewidywała takiej ilości pojazdów. Zgodnie z uchwalonym przez Radę Miasta Ustroń miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, obejmującym m.in. Manhatan, parkingi mają powstać również wzdłuż nowo wybudowanej drogi pod ekranami przy drodze wojewódzkiej.

Podjęto również temat ulicy A. Brody, która z drogi osiedlowej przekształciła się w drogę wylotową z miasta i zdaniem jednego z mieszkańców, przez osiedle przejeżdża stanowczo za dużo samochodów. Powrócił do idei zamknięcia wyjazdu na ul. Katowicką. Radny Sztefek wyjaśniał, że była kiedyś taka koncepcja, żeby ul. A. Brody kończyła się ekranami, ale nie zgodzili się na nią sami mieszkańcy Manhatanu, bo chcieli mieć bliżej wyjazd na obwodnicę. Było to jeszcze w latach 90. i wtedy ruch był na pewno mniejszy. Radny dodawał, że również współcześnie Zarząd Dróg Wojewódzkich miał taki pomysł, żeby zamknąć wszystkie drogi dojazdowe do DW941 i pozostawić jedynie skrzyżowanie w Nierodzimiu, na ul. Cieszyńskiej i na Polanie, ale ustroniakom znacznie utrudniłoby to komunikację. Dobrze, że udało się wywalczyć modernizację skrzyżowania nad Manhatanem i nie ma już wypadków z udziałem pieszych. Wybudowanie bezkolizyjnego przejścia jest raczej nierealne ze względu na koszty. Intensywność ruchu samochodowego między blokami może się zmniejszyć, gdy dojdzie do kontynuacji budowy drogi Pod Skarpą od ul. A. Brody do ul. Cieszyńskiej, mającej pełnić funkcję wewnętrznej obwodnicy miasta.

Mieszkańcy Osiedla Centrum rozmawiali też o problemach w innych częściach miasta. Narzekano na brak wejścia dla niepełnosprawnych na peron stacji Ustroń Zdrój od strony ul. Mickiewicza, a jeden z mieszkańców krytykował niefortunne inwestycje np. Centrum Obsługi Podróżnych przy ul. Nadrzecnej czy zatoczkę dla taksówek przy ul. Hutniczej, przekształconą ostatecznie w niewymiarowy miniparking. **Monika Niemiec**

ODNOWA

Taki tytuł będzie miał powstający już film o rozbudowie uzdrowiska. Jako filmowcy-dziennikarze tym razem na żywo mamy możliwość uchwycić proces mierzenia się z wyzwaniami jakie dzisiaj stawia rzeczywistość przed architekturą na całym świecie. Uzdrowisko Ustroń ponownie ma szansę stać się pionierem nie tylko w dziedzinie ochrony zdrowia, ale również architektury i urbanistyki. Chcemy to udokumentować i opowiedzieć światu. Na przykładzie architektury uzdrowskiej Zawodzia, chcemy mówić o uniwersalnych problemach społecznych, które interesują szerokie grono widzów. Nie tylko fachowców, ale również potencjalnych przyszłych pacjentów i kuracjuszy. Film „Uzdrowisko. Architektura Zawodzia” miał za zadanie wprowadzać widza w sentymalny nastrój oraz poczucie dumy z dziedzictwa, jakie posiadamy: architekturę i naturę w symbiozie. Kolejny film to relacja „na żywo”, dynamicznego procesu projektowego: śmiałe pomysły, ślepe zaułki i genialne rozwiązania. Wychodząc naprzeciw obecnym trendom wśród odbiorców, a więc zdecydowanie bardziej preferowanym sposobom oglądania materiałów video, produkcja filmu nastąpi w porozumieniu z wybranym, a zarazem wiodącym serwisem VOD, który będzie stanowił docelowy kanał dystrybucji.

Kontynuowana będzie więc nie tylko koncepcja architektoniczna, ale także filmowa opowieść o architekturze Zawodzia. Za dokument odpowiedzialne będą te same osoby, które tworzyły film „Uzdrowisko. Architektura Zawodzia”, a więc wysoka jakość jest gwarantowana!

Mateusz Bielez

Rozpoczęły się zdjęcia do filmu Odnowa.

Fot. M. Bielez

Weronika Chrapek z Lipowca, zawodniczka MKS-u Ustroń, podopieczna Magdaleny Kubali w ostatni weekend września otarła się o podium w Mistrzostwach Polski Młodzików w lekkoatletyce, zwanych Małym Memoriałem Janusza Kusocińskiego. Weronika po zaciętej walce wyrównała swoją „życiówkę” - 3,20 m i została czwartą tyczkarką w Polsce do lat 16. O poziomie turnieju niech świadczy fakt, że zwyciężczyni - Laura Tyszka osiągnęła drugi wynik na świecie w tym roku w kategorii U16 - 3,86 m.

Fot. Tomasz Kasjaniuk

WODA I SZKŁO W PIJALNI

W Pijalni Wód Mineralnych na Zawodziu można oglądać zdjęcia Jerzego Chachlowskiego, członka Cieszyńskiego Towarzystwa Fotograficznego. Wystawa fotograficzna pt. „Forma Natury – Natura Formy” prezentuje uwiecznione zdjęciem studium światła w szklanych przedmiotach codziennego użytku, a także gry światła na tafli wody. Wystawa czynna jest codziennie w godzinach otwarcia Pijalni, czyli od 10 do 17.30. Przeszklony, pełen światła budynek i szum solanki tworzą niezwykłą atmosferę do studiowania prac. „Szkło i źródłana woda. Czyż nie kojarzy się z pijalnią wód?” – pyta na plakacie autor zdjęć. Píše też, że „Woda to żywioł, który w swojej dynamice zawiera niezliczone formy graficzne” oraz że „Szkło ma dusze nieodgadnioną i nieprzewidywalną.” Wystawę zorganizowało Stowarzyszenie Promocji i Rozwoju Ustroń.

INNOWACJE MOGĄCE POMÓC W URATOWANIU ZIEMI

Codziennie docierają do nas niepokojące wiadomości o stale postępującej degradacji środowiska naturalnego naszej planety, których sprawcą jest człowiek. Niespotykana dotychczas susza, katastrofalne pożary - to zjawiska, które z roku na rok się nasilają. Jedni są wyczuleni na tę problematykę bardziej, inni mniej, ale niekorzystne zmiany klimatyczne dotyczą nas wszystkich, toteż warto poznać niektóre nowe technologie, które mogą dać szansę naszej planecie w odrodzeniu. Oto niektóre z efektów badań naukowych zamieszczonych w amerykańskiej gazecie ekologicznej *Ecowatch*:

Pionowe rolnictwo

Miliony ludzi na świecie żywi się na co dzień przetworzoną fabrycznie żywnością niskiej jakości. Jest to najtańsza w krajach rozwiniętych forma odżywiania, często też jedyna, gdyż w wielu miejscach na świecie świeże produkty nie są dostępne. Pionowe farmy mogą powstawać w miejscach, w których o tradycyjnym rolnictwie nikomu nawet się nie śni. I tak w bardzo zimnym stanie Wyoming powstała trzypiętrowa hydroponiczna (bezglębowa) szklarnia, która dostarcza rocznie 20.000 kg pomidorów i prawie 17.000 kg warzyw! Uprawy takie funkcjonują niezależnie od pogody, a ich rozwój odnotowuje się w miejscach o ograniczonej powierzchni lub o niesprzyjających warunkach klimatycznych i glebowych.

Bezemisijny transport

Coraz więcej osób porzuca samochód i przesiada się na rower – wykazują amerykańskie statystyki. A producenci dwóch kółek prześcigają się w pomysłach: proponują rowery bagażowe, rowery umożliwiające transport dzieci, najróżniejsze rowery ze wspomaganiami elektrycznymi, wśród których znalazł się nawet rower słoneczny – Solar Bike, stworzony przez duńskiego inżyniera.

Odsalanie wody

Powszechnie wiadomo, że brak wody pitnej jest i będzie źródłem wielu konfliktów, a klęski żywiołowe, takie jak susze, są olbrzymim wyzwaniem dla setek milionów ludzi. Odsalanie wody morskiej jest możliwe już od dawna, jednak wymaga olbrzymich nakładów energetycznych i finansowych. Dlatego stworzenie przez grupę badaczy systemu przekształcania wody morskiej

w wodę pitną przy użyciu energii słonecznej nosi znamiona małej rewolucji. Technologia ta usuwa sól oraz dezynfekuje wodę, która dzięki temu nadaje się do picia i nawadniania pól. Uzyskała ona ostatnio nagrodę amerykańskiego ministerstwa i będzie rozpowszechniana na szerszą skalę.

Oczyszczanie oceanów z plastiku

Znajdujący się w oceanach plastik (każdego roku 9 milionów ton więcej!) stanowi wielkie zagrożenie dla morskich ekosystemów. Boyan Slat, zdolny dwudziestolatek, stworzył projekt Ocean Cleanup, którego ambicją jest usunięcie połowy plastiku obecnego w wodach Pacyfiku (gdzie znajduje się jedna trzecia plastiku świata) w ciągu najbliższych dziesięciu lat. Stworzył w tym celu prosty system sieci, które będą dryfować po wodach oceanu, nie stwarzając zagrożenia dla żyjących w nich organizmów. Powstają też inicjatywy, które wylowiony z wody plastik wykorzystują. I tak na przykład światowy gigant produkujący odzież sportową, Adidas, postanowił używać go do produkcji butów i odzieży.

Zeroenergetyczne budynki

Straty energetyczne w sektorze budownictwa komunalnego i biurowego są olbrzymie, toteż systematyczny rozwój budynków energooszczędnych jest oczywistą drogą redukcji zużycia energii oraz ograniczenia emisji gazów cieplarnianych do atmosfery. Powstają innowacyjne materiały konstrukcyjne, zmieniają się sposoby projektowania domów przez architektów. Na tej fali, australijskie biuro architektoniczne stworzyło pierwszy prefabrykowany dom o pozytywnej emisji CO₂. Nie tylko nie wydziela on żadnych gazów, ale ponadto produkuje nadwyżki energii, która oddawana jest do sieci.

To tylko niektóre z wielu pomysłów, gdyż naukowcy na całym świecie starają się znaleźć skuteczne sposoby, by zatrzymać proces niszczenia naszej planety. Jednak od pomysłów do czynów jest czasem długa droga i oby nie było za późno. **Lidia Szkaradnik**

PYTANIE KONKURSOWE NR 34:

Co Twoim zdaniem mogłoby korzystnie wpłynąć na ochronę środowiska naturalnego w Ustroniu i okolicy? Podaj chociaż jeden przykład.

Odpowiedź (tak jak rozwiązanie krzyżówki) wysyłamy pocztą, mailem, przynosimy na karteczce do redakcji albo wrzucamy do pudełka w holu budynku biblioteki, gdzie mieści się redakcja. Więcej informacji – tel. 33 854 34 67. Na rozwiązania oczekujemy do 14 października.*

ROZWIĄZANIE KONKURSU NR 32:

Nagrodę Kubek z logiem Gazety Ustrońskiej lub widokiem Ustronia otrzymują: * **Danuta Śliwka** z Ustronia, ul. Cieszyńska, oraz **Estera Bujok** z Ustronia, ul. Lipowska.

BIBLIOTEKA POLECA

tel. 33-854-23-40
www.biblioteka.ustron.pl
(katalog online)

Robin Jacobs „Co wstrząsa Ziemią?”

Poznajcie fascynujące procesy stojące za trzęsieniami ziemi, tsunami, wybuchami wulkanów, lawinami, cyklonami tropikalnymi, tornadami, zamieciami, gradobiciem i pożarami. Autorzy w prosty sposób rozprawią się z mitami na temat tych zjawisk, a także podpowiadają, jak się zachować, kiedy znajdziecie się w ich zasięgu... Natura co chwilę przypomina nam, że nasza dominacja nad Ziemią to tylko iluzja. Ruchy skorupy ziemskiej rozdzierają ziemię, ogromne fale zmiatają nadmorskie miasta, a erupcje

lawy z wulkanów i huragany niszczą ogromne połacie łąd. Ta książka jest dla wszystkich tych, których ciekawi, dlaczego i jak to się dzieje!

Sylvia Heinlein, Anke Kuhl „Różowe środy albo podróż z ciotką Huldą”

Napisana z wielką wrażliwością i poczuciem humoru opowieść o tym, że normalność to rzecz względna. Sara uwielbia środy, bo wtedy zawsze odwiedza ciotkę Hulde. A to najweselsza, najzabawniejsza i najmiłsza osoba na świecie. Co z tego, że upośledzona umysłowo? Dla Sary to nie problem. Ale dla jej rodziców - tak. Kiedy matka Sary postanawia, że ciotka musi się przeprowadzić na wieś, do ośrodka, gdzie będzie miała ściślejszą opiekę, dziewczynka widzi tylko jedno rozwiązanie:

ona i ciotka Hulda muszą uciec. Wsiadają do pociągu - i tak zaczyna się ich mała-wielka podróż...

Wypożyczalnia dla Dorosłych: Poniedziałek 8.00-15.00, Wtorek 8.00-15.00, Środa 8.00-18.00, Piątek 8.00-18.00, Sobota 8.00-12.00 / Oddział dla Dzieci: Poniedziałek 8.00-15.00, Wtorek 8.00-15.00, Środa 11.00-18.00, Piątek 8.00-18.00, Sobota 8.00-12.00 / Otwarta dla użytkowników jest też Czytelnia (w ograniczonym zakresie) w godzinach pracy Oddziału dla Dzieci.

W 2022 r. obchodzimy 250-lecie zapoczątkowania ustroniańskiego przemysłu hutniczo-kuźniczego. Z tej okazji na łamach Gazety Ustroniańskiej ukazywać się będą niepublikowane dotąd ciekawostki oraz ilustracje, przybliżające Czytelnikom tę tematykę. Poznajmy zatem ustroniański przemysł, który dał początek również uzdrowisku z jeszcze innej strony.

ZAPOMNIANA KOLONIA PONIWIEC

Bohaterką dzisiejszego odcinka jest ustroniańska kolonia robotnicza, zlokalizowana na Poniwcu. Ujrzenie jej na fotografii graniczyło dotychczas niemal z cudem. Po raz pierwszy wizerunek tego miejsca pojawił się przypadkiem w Gazecie Ustroniańskiej w lutym 2021 r., jednakże sylwetki zabudowań widoczne były tylko w tle. Tymczasem dziś, dzięki niezrównanemu kolekcjonerowi Bronisławowi Miechowi, możemy wreszcie podziwiać kolonię z bliska. Trzy drewniane domy, zlokalizowane w obrębie dzisiejszej ulicy Lipowej 44, rozebrano w latach 70. XX w. ze względu na zły stan techniczny. Liczyły już sobie wówczas ponad 100 lat i nie były wymarzoną lokalizacją dla pracowników Kuźni, uskarżających się (w zachowanych pismach) na znaczną odległość od centrum i zakładu pracy oraz marne warunki mieszkaniowe. Kolonia Poniwiec powstała z inicjatywy zasłużonego hutmistrza Emila Kuhlo, którego marzeniem, pomyślnie zresztą zrealizowanym, było zabudowanie zarówno dolnego jak i górnego Ustronia mieszkaniem dla robotników. Drewniane domki pracownicze były zresztą autorskim projektem hutmistrza, a ich wysoce estetyczne plany zachowały się w naszym Muzeum do dziś. Pierwszym drewnianym osiedlem był Frankreich, opisany w odcinku XII tego cyklu, wzniesiony w 1869 r. na Kamieńcu, ciągnący się od stawu kuźniczego aż do rzeki Wisły. Ciepłe i suche domki stawał w ciągu 3 miesięcy fachowiec z Brennej, dlatego też Kuhlo przekonał Adolfa Hoheneggera, kierującego Walcownią „Hildegardy” (zlokalizowaną na terenie dzisiejszego Nadleśnictwa), aby podobne obiekty zbudować dla walcowników na Poniwcu, niecały kilometr od ich miejsca pracy. I tak, na przełomie lat 60. i 70. XIX w., powstały 3 drewniane budynki czteromieszkaniowe, usytuowane na terenie należącym do Komory Cieszyńskiej, w okolicy potoku Poniwiec (Poniwetz Bach). W przeciwieństwie do Frankreichtu były one podpiwniczone i osadzone na kamiennych podmurówkach, co uwarunkowano górskim położeniem. Wszystkie domki posiadały przy węższych ścianach, od strony wschodniej i zachodniej, praktyczne przybudówki, ponadto na każdy z nich przypadały 2 szopki, zlokalizowane od północy. Z mapy katastralnej wynika, iż jeszcze końcem lat 80. XIX w. okoliczny teren zajmowały pola uprawne, pastwiska i łąki, tylko na wschód od kolonii ciągnęło się kilka drewnianych chat. Niestety wal-

cownicy nie cieszyli się długo swym nowym osiedlem, ponieważ, ze względów ekonomicznych, Walcownię „Hildegardy”, jako pierwszy z ustroniańskich zakładów, przeniesiono w 1877 r. na teren huty w Trzyńcu, co wiązało się także z przeprowadzką rodzin robotniczych. Z tego względu Kolonia Poniwiec opustoszała, acz niebawem zasiedlili ją pracownicy pozostałych ustroniańskich zakładów przemysłowych. Przedwojenny adres tychże domków, to Ustron 257, 258 i 259. W czasach II wojny światowej adres zmieniono na Felsenbachtal (Dolina Skalnego Potoku) nr 8, 9 i 10. Wówczas to pod nr 8 rezydowały rodziny Troszok, Klancznik, Bajtek i Mendrek, pod nr 9: Kajfosz, Holeksa i Tomiczek, a pod 10: Klus, Malec, Szklorz – Jauernik oraz Staszko – Madzia. Z kolei w latach 1907-1910 pod nr 259 mieszkał Franciszek Buczek z żoną Anną (z domu Tomiczek) i dziećmi, którzy przenieśli się później na teren kolonii w Hermanicach. Zachęcam ustroniańskich, związanych swymi korzeniami z Kolonią Poniwiec, do podzielenia się wspomnieniami lub dawnymi fotografiami. Warto przy tej okazji spopularyzować jeszcze jedną ciekawostkę, którą zawdzięczamy Mikołajowi Haratykowi. Otóż okazało się, iż tereny dawnej walcowni wyznaczały bardzo ciekawe słupki graniczne, opatrzone symbolem młotków hamerskich. Dotychczas zlokalizowane zostały 3 kamienie z tym znakiem – 2 z nich wytyczają nieckę dawnego stawu, zaś trzeci, posadowiony na zachodnim brzegu Młynówki, sąsiaduje ze sklepionym mostkiem na tymże kanale. Odkrycia te skłaniają nas do podjęcia dalszych eksploracji na terenie pozostałych ośrodków przemysłowych.

**Alicja Michałek,
Muzeum Ustroniańskie**

Budynki Kolonii Poniwiec naniesione na mapę katastralną.

Jeden z kamieni granicznych z symbolem młotków hamerskich, wyznaczający teren dawnej walcowni.

Od lewej trzy drewniane budynki Kolonii Poniwiec, w tle placówka Straży Granicznej, a dalej jedna z charakterystycznych poniwieckich chat (na miejscu obecnego adresu ul. Kasztanowa 63). Widok od południowego-wschodu, lata 30. XX w.

WYWALCZYLI DRUGIE MIEJSCE

Wielki sukces Kajetana Kajetanowicza, debiutującego na trasach Rajdu Nowej Zelandii! Reprezentant ORLEN Rally Team wraz z Maciejem Szczepaniakiem zajął drugie miejsce w jedenastej rundzie Rajdowych Mistrzostw Świata, pokonując w bezpośredniej walce wielu utytułowanych, lokalnych zawodników. Co najważniejsze, Polacy dopisali do swojego konta sporo punktów, dzięki którym na dwa rajdy przed końcem sezonu są wiceliderami kategorii WRC 2, będąc jednocześnie na bardzo dobrej pozycji do walki o końcowy triumf!

— To był dla nas bardzo udany weekend! Z końca świata, jakim jest Rajd

Nowej Zelandii, przywieziemy do Polski drugie miejsce i bardzo ważne punkty do

klasyfikacji sezonowej mistrzostw świata. Trochę mi ulżyło. Wyprawa tutaj, ponad 17 tysięcy kilometrów od domu, była fantastyczną rajdową przygodą, ale też największym logistycznym przedsięwzięciem w całej mojej karierze. Od początku czułem więc ogromną presję, szczególnie że startowałem tutaj po raz pierwszy i to przeciwko świetnym i utytułowanym kierowcom, którzy prawie wychowali się na tych trasach. Wszystko jednak zagrało i funkcjonowało bardzo dobrze, a zaangażowanie i serce do walki Maćka i całego zespołu ORLEN Rally Team było nieocenione. Dziękuję również moim partnerom, bez których nie byłoby nas tutaj, a także kibicom, którzy w Polsce mimo późnej pory trzymali za nas kciuki i podobnie jak mój Tata „zarywali” noce, by oglądać, jak kręcę kierownicą podczas relacji live.

Reprezentanci ORLEN Rally Team zdobyli łącznie 20 punktów, które pozwoliły im awansować na drugą pozycję w tabeli rocznej WRC 2. W końcowym rozrachunku pod uwagę bierze się 6 najlepszych wyników z 7 pierwszych startów. Na czele klasyfikacji kierowców widnieje Andreas Mikkelsen, z dorobkiem 109 punktów i siedmioma startami na koncie. Kajetanowicz traci do niego 13 punktów, ale może punktować jeszcze w dwóch rajdach. Na trzeciej pozycji jest Emil Lindholm (89 punktów i pięć startów).

Marek Suder i Marcin Kowalik na trasie rajdu.

SŁODYCZ ZWYCIĘSTWA I GORYCZ PORAŻKI

Tegoroczny Rajd Wisły wygrali Szwedzi Tom Kristensson i Andreas Johansson (Hyundai i20 R5). Załogi miały do pokonania 10 asfaltowych odcinków specjalnych o łącznej długości 110,9 km, natomiast cała trasa rajdu liczyła prawie 300 km. Dla ustroniaków, którzy

wzięli udział w zawodach los okazał się łaskawy, ale także okrutny. Jest przecież zwycięstwo, ale i gorycz porażki.

Szwedzi pokonali najszybciej osiem z dziesięciu odcinków specjalnych i zdeklasowali konkurencję. Biorący udział w rywalizacji Jarosław i Marcin Szeja

z Ustronia mogli mówić o wielkim nieszczęściu. Podczas trwania dziewiątego odcinka ich samochód Hyundai i20 R5 uległ awarii. Z walki o podium wyeliminowała ich część, która jest warta 10 zł. Wielka szkoda, bo do tego momentu zajmowali czwarte miejsce w klasyfikacji generalnej. W dodatku dwa odcinki specjalne ukończyli w pierwszej trójce.

Na ostatni odcinek przed końcem rajdu z rywalizacji odpadli też Łukasz Sitek i Dariusz Połowski. Podczas jazdy w błocie uszkodzili dwa koła i tylne zawieszenie, co zmusiło ich do rezygnacji z wyścigu.

Inaczej wyglądała sytuacja w trwających równocześnie MOTUL Historycznych Rajdowych Samochodowych Mistrzostw Polski. Biorący w nich udział Marcin Kowalik z Ustronia w parze z Markiem Suderem bronili tytułu mistrzów Polski ścigając się Fordem Sierra Cosworth 4x4. Po trochę wolniejszym starcie szybko zaczęli odrabiać straty i finalnie okazało się, że nie mieli sobie równych. Zwyciężyli w pięciu z sześciu odcinków specjalnych, dzięki czemu wygrali 67. Rajd Wisły. Druga załoga w końcowej klasyfikacji była wolniejsza o 34,3 sekundy.

Przypomnijmy, że tegoroczna edycja popularnej „Wisielki” zaliczana jest nie tylko do Rajdowych Samochodowych Mistrzostw Polski i MOTUL Historycznych Rajdowych Samochodowych Mistrzostw Polski, ale jest także rundą Rajdowych Mistrzostw Południa i Rajdowych Samochodowych Mistrzostw Śląska. **(mb)**

Z roku na rok co raz więcej osób biega w naprawdę profesjonalnych strojach. Fot. M. Bieleśz

WYSIŁEK NAGRODZONY PIĘKNYMI WIDOKAMI

Niedzielnny poranek zaskoczył wielu uczestników marszobiegu swoją aurą. Było słonecznie i dość ciepło. Taki jesienny dzień wręcz zapraszał do aktywności sportowej. Na start przybyło aż 144 biegaczy, którzy z ustronńskiego rynku wystartowali w 29 edycji Marszobiegu na Czantorię.

Organizatorami wydarzenia byli po raz pierwszy wspólnie MKS-R „Centrum” Dziegielów oraz Barbarian sp. z o.o. Zawodnicy mieli do pokonania około

9,5 km i 635 m przewyższenia, a trasa tradycyjnie już prowadziła z rynku. Następnie ruszyli przez ul. 9 Listopada, ul. Spacerową, ul. Jelenica, pole biwakowe

pod Małą Czantorią, a następnie żółtym i czarnym szlakiem turystycznym na Czantorię Wielką. Trasa była bardzo dobrze oznakowana, więc nikt nie powinien mieć problemów z dotarciem na metę usytuowaną na szczycie góry.

Zawody wygrał Danel Dulski z Brennej, który pokonał dystans w czasie 0:44:59. Drugi dobiegł ustroniak Grzegorz Szczehla z wynikiem 0:45:35. Najlepszą ustroniaczką okazała się Natalia Tomica, która wymagający odcinek pokonała z czasem 01:03:21, co dało jej 31. miejsce.

Miejsca i czasy pozostałych ustroniaków i reprezentujących ustronńskie drużyny biegowe: 8. Łukasz Ząber (00:51:38), 13. Piotr Kizinkiewicz (00:54:51), 17. Marek Jaworski (00:58:05), 23. Daniel Sapeta (00:59:50), 27. Szymon Miech (01:01:58), 41. Mateusz Peszyński (01:06:34), 47. Oleksandr Oliynyk (01:08:15), 50. Anna Sikora (01:08:25), 54. Dominik Gawlas (01:09:12), 60. Marcin Szturc (01:10:25), 65. Marcin Łoboda (01:13:25), 66. Dariusz Morel (01:13:45), 73. Anna Łęczynska (01:15:23), 78. Katarzyna Halama (01:17:18), 81. Tadeusz Wieglosik (01:18:39), 83. Małgorzata Toczyłowska (01:21:04), 88. Mariusz Tyc (01:22:08), 90. Dagmara Pietrusiak (01:22:33).

Warunki na trasie określono jako doskonałe, ponieważ słońce i piękne widoki wynagradzały trud wspinaczki na Wielką Czantorię. Tę radość okazywali uczestnicy, którzy wbiegali zmęczeni na metę, ale jednak z uśmiechem. **Mateusz Bieleśz**

W zawodach uczestniczyli zawodnicy w różnych kategoriach wiekowych. Fot. M. Bieleśz

PIERWSZY MEMORIAŁ JÓZEFA MICHAŁKA

W niedzielę 2 października w Ustroniu poza Marszobiegiem na Czantorię odbyły się także 14. nartorolkowe zawody techniką klasyczną na dystansie 1600 m. Na starcie zgłosiło się 43 zawodników, co jest bardzo dobrym wynikiem w skali całego kraju. Zwyciężyli Joanna Kukuczka i Grzegorz Legierski, którzy na co dzień trenują z drużyną nabiegowkach.pl.

W tym roku zawody po raz pierwszy odbyły się pod nazwą Memoriał

Józefa Michałka. Wybitny trener zmarł w kwietniu. Po zakończeniu sportowej kariery pomagał lokalnym amatorom w osiąganiu jak najlepszych wyników w tej dyscyplinie, dzieląc się swoją wiedzą i doświadczeniem. Przez lata pomagał też przy organizacji ustronńskich sprintów. Michałek przez ostatnie lata był trenerem największej polskiej amatorskiej drużyny narciarskiej nabiegowkach.pl. Mi-strzostwa Ustronia w Sprintach techniką

klasyczną na nartorolkach organizowała po raz kolejny Ustronńska Szkoła Narciarstwa Biegowego. Zawody odbywały się techniką klasyczną na odcinku płaskim i całkowicie prostym. Do pokonania było łącznie około 1600 m, jednak w połowie trasy należało wykonać nawrót o 180°. Sportowcy startowali indywidualnie co 30 sekund. Oczywiście podczas całej imprezy panowała wesoła atmosfera. Najszybsi otrzymali specjalne nagrody, a każdy z uczestników otrzymał pamiątkowy medal.

Wyniki ustroniaków: 21. miejsce uzyskał Jacek Hyrnik (00:04:29), 25. był Rafał Krężelok (00:04:40), 27. Romek Gaszczyk (00:04:48), 38. Agnieszka Krężelok (00:05:22). **Mateusz Bieleśz**

40/2022/3/R

Na samych warzywach nie ujedziesz. Fot. M. Niemiec

OGŁOSZENIA DROBNE

www.okna-besta.pl ZAPRASZAMY – USTRONŃ. 33-854-53-98.

KOMANDOR – Cieszyn, ul. Stawowa 27 – szafy, garderoby, zabudowy wnęk z drzwiami przesuwanymi i nie tylko... Zamów bezpłatny pomiar. RATY 0%. 728-340-518, (33) 854-22-57. www.komandor.pl

Cyklinowanie bezpyłowe parkietów, desek. Odnawianie schodów. 666-989-914.

Bagażówka - przeprowadzki + ekipa. Usługi transportowe. 601-478-108.

Usługi stolarskie, meble z drewna do wnętrz, altanki, wiaty, domki narzędziowe, meble ogrodowe, domki dla dzieci, place zabaw i inne, www.swiatzdrewna.pl 513-263-338

Mobilne usługi fryzjerskie u Kasi. Zadzwoń-przyjadę! 505-152-958.

Profesjonalne usługi dla seniorów, sprzątanie 516-768-517.

Rehabilitacja, zabiegi fizjoterapeutyczne, masaże, pielęgnacja i opieka osób starszych. Popołudniami w domu pacjenta na terenie Ustronia i okolic. 728-367-543.

OGŁOSZENIA DROBNE tylko 0,60 zł za słowo + VAT

DYŻURY APTEK

Dyżur sobota: 8.00-20.00, niedziela: 9.00-18.00

Apteki dyżurujące w niedziele i święta:

8.10	Centrum	ul. Daszyńskiego 8	33 854-57-76
9.10	Centrum	ul. Daszyńskiego 8	33 854-57-76

APTEKA czynna 24 h znajduje się w Cieszynie na ul. Bobreckiej 27 (obok Kauflandu) „PRIMA”, tel. 33 858-27-65.

40/2022/4/R

**OPRÓŻNIANIE
SZAMB
I OSADNIKÓW**

881-40-40-50

CO NAS CZEKA

www.ustron.pl

- 2.09-31.10 Wystawa malarstwa Andrzeja Kacperka, Galeria Rynek
- 1.10-20.11 Wystawa malarstwa Stefanii Bojdy, Muzeum Ustrońskie
- 6-9.10 Warsztaty Twórczo Zakręcone, Centrum Szkoleniowo-Wypoczynkowe GWAREK ul. Wczasowa 49
- 6.10 godz. 17.00 Zebranie mieszkańców Poniwca, Nadleśnictwo Ustroń
- 7.10 godz. 16.00 Inauguracja roku akademickiego UTW, MDK Prażakówka
- 8.10 godz. 9.00 XI Turniej piłki ręcznej im. Renaty Miksa-Rottermund oraz Jerzego Kowalczyka, Hala sportowa przy SP-1
- 8.10 godz. 11.00 II Konkurs wokalny Głosu Ziemi Cieszyńskiej, MDK Prażakówka
- 14-25.10 Ogólnopolski Plener Malarski - Jaszowiec 2022, Dom Wypoczynkowy „Nauczyciel”, szczegóły str. 2
- 14.10 godz. 14.30 Wernisaż wystawy „Ogólnopolski Plener Malarski - Jaszowiec 2022”, Dom Wypoczynkowy „Nauczyciel” w Jaszowcu
- 21.10 godz. 19.00 Ustrońska Jesień Muzyczna: Łukasz Jemiota „Najlepsze od najlepszych”, MDK Prażakówka (impreza biletowana)
- 24.10 godz. 14.00 Poplenerowy wernisaż wystawy „Ogólnopolski Plener Malarski - Jaszowiec 2022”, Dom Wypoczynkowy „Nauczyciel” w Jaszowcu

USTROŃSKA

10 lat temu - 4.10.2012 r.

KONIEC STAREGO DOMU

Mieszkańcy i turyści narzekają na szpecący krajobraz Stary Dom przy ul. 3 Maja. Niektórzy jednak darzą go sentymentem, wspominają, jak starzyk ze storkom siedzieli przy studni na laweczce. Młodszego brata – Wielki Dom – wyremontowano i znajdują się w nim mieszkania socjalne. Konstrukcja Starego Domu jest jednak na tyle zniszczona, że w 2009 roku wyprowadzono z niego lokatorów i od tego czasu władze Ustronia starają się o zgodę na rozebranie zabytku. Zgoda już jest, przetarg rozstrzygnięty. Za kilkadziesiąt tysięcy złotych zniknie kamienica wraz z zabudowaniami gospodarczymi. Jeszcze nie zdecydowano, co powstanie w jej miejscu, m.in. proponowano parking.

LAUR DLA MISTRZA

Podczas wrześniowej sesji przyjęto „Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Ustroń na lata 2012-2015”. Przygotowany został przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ustroniu, bo taki jest wymóg ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej. Kładzie się w nim nacisk na szerokie wsparcie rodzin niewydolnych, nie tylko finansowe, ale przede wszystkim takie, które sprawi, że rodzina będzie mogła sama przezwyciężyć codzienne problemy i nie będzie konieczności odbierania dzieci.

Stowarzyszenie Samorządów Ziemi Cieszyńskiej tak jak w latach ubiegłych przygotowuje się do zorganizowania 11 listopada w Teatrze im. A. Mickiewicza w Cieszynie uroczystej sesji rad gmin ziemi cieszyńskiej połączonej z wręczeniem Laurów Cieszyńianki. Laur Srebrnej Cieszyńianki za rok 2012 z ramienia miasta Ustroń otrzymał Kajetan Kajetanowicz, trzykrotny rajdowy mistrz Polski. **Wybrała: (Isz)**

UMÓW TELEFONICZNIE WIZYTĘ KOMINIARSKĄ

Szanowni Państwo, od dnia 01.08.2022 r. wprowadzamy możliwość telefonicznego umówienia wizyty kominiarza.

CZYSZCZENIE I KONTROLA PRZEWODÓW KOMINOWYCH

**ZAKŁAD
KOMINIARSKI
WASZEK**
Spółka Jawna
w Ustroniu

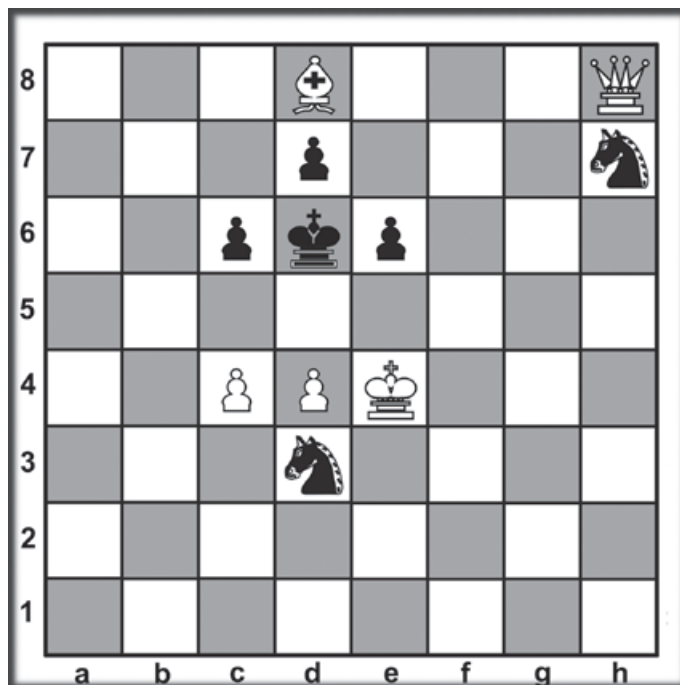
Rejestracja
od poniedziałku do piątku
w godzinach od 07:00 do 15:00
telefonicznie lub SMS
pod specjalny numer **504 288 528**

Ponadto przypominamy, że kontrola przewodów kominowych to nie tylko kwestia komfortu i bezpieczeństwa, ale także spełnienia wymogu prawnego. Ustawa Prawo Budowlane art. 62 §1 pkt 1 lit. C.

KĄCIK SZACHOWY MOKATE

A Family Business

Mokate pobudza myślenie!

Mat w dwóch posunięciach.

W. Suchta

Rozwiązanie z GU nr 38: K g3

Nie taki dawny Ustronie, 2012 r.

Fot. M. Niemiec

K R Z Y Ź Ó W K A

50 zł 50 zł 50 zł 50 zł

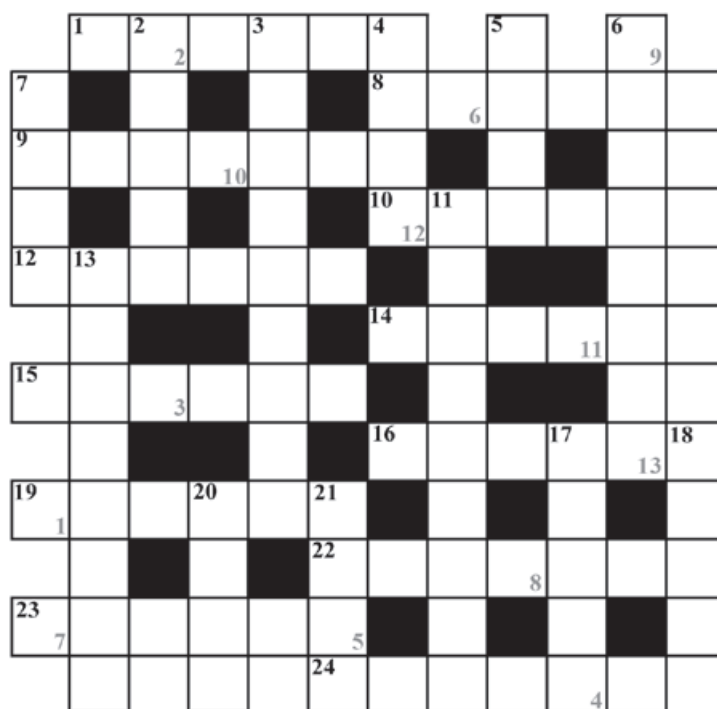
POZIOMO: 1) smaczny grzyb jadalny, 8) imię męskie, 9) do dźwigania przez ciężarowców, 10) region z Kruszwicą, 12) monety władców Polski, 14) Cezary dla bliskich, 15) otoczona wzniesieniami, 16) podrzędne lub złożone, 19) jeszcze niedawno pustoszył lasy świerkowe, 22) budynki przemysłowe, 23) imię męskie, 24) główny bohater „Chłopów” (wspak).
PIONOWO: 2) imię męskie, 3) cukierki do „cyckania”, 4) legendarny założyciel Krakowa, 5) z fagotem w rodzinie, 6) cieszą pradziadka, 7) paliwo do pieca hutniczego, 11) pracują w ustronim ratuszu, 13) nauka o strukturze i funkcjonowaniu przyrody, 17) leży nad Notecią, 18) król z tragedii Sofoklesa, 20) ocena, 21) otula drzewo.

Rozwiązanie (hasło) powstanie po odczytaniu liter z pól oznaczonych liczbami w dolnym rogu. Na rozwiązania oczekujemy do 14 października.

Rozwiązanie Krzyżówki z nr 38

KASZTANOBRANIE

Nagrodę w wysokości 50 zł otrzymuje: * Joanna Welsyng-Nowak z Ustronia, ul. Okólna. Zwycięzcę zapraszamy po nagrodę do naszej redakcji.

* Wysyłając rozwiązanie krzyżówki zgadzasz się na przetwarzanie twoich danych osobowych na potrzeby konkursu. Twoje dane będą przetwarzane tylko przez czas trwania konkursu. Administratorem twoich danych jest Gazeta Ustroniska z siedzibą w Ustroniu, ul. Rynek 4. Masz prawo do uzyskania dostępu do swoich danych, sprostowania, usunięcia, ograniczenia przetwarzania, wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania danych, przenoszenia danych, wniesienia skargi do organu nadzorczego. Więcej informacji możesz uzyskać w redakcji Gazety Ustroniskiej.

Fot. J. Pustelnik

CENNA WYGRANA

IV LIGA KS Kuźnia Ustroń - Unia Racibórz 5:0 (2:0)

W sobotnie popołudnie drużyna z Raciborza przyjechała pod Równicę z nadzieją, że po kilku porażkach z rzędu uda im się zainkasować w końcu 3 punkty. Los chciał jednak inaczej. Niżej notowani przed tym meczem zawodnicy Kuźni Ustroń odnieśli zdecydowane zwycięstwo, aplikując gościom z Raciborza aż pięć bramek. Katem Unii w tym spotkaniu okazał się Joao Pedro, który może poszczycić się hat-trickiem zdobytym właśnie w tej rywalizacji. Dzięki efektownej wygranej nasz zespół przesunął na się czternaste

miejsce w ligowej tabeli.

Bramki: Joao 34' 57' 74', Essama 40', Fiedor 79'.

Skład naszej drużyny: 12. Skocz, 5. Jaworski, 4. Michalski, 19. Pała, 11. Essama (20. Grzybek 87') 15. Ligocki, 99. Pietraczyk (17. Wania 77') 7. Bujok, 10. Donavan, 9. Fiedor (22. Niewiadomski 83') 14. Joao (16. Zeman 85').

Kolejny mecz zostanie rozegrany w sobotę o godz. 15.00 w Bielsku-Białej, gdzie Kuźnia zmierzy się z rezerwami Podbeskidzia. **(mb)**

IV Liga (Śląsk - grupa II)

1	KS Polonia Łaziska Górne	23	17:2
2	LKS Unia Turza Śląska	21	18:7
3	MRKS Czechowice-Dziedzice	16	13:9
4	GKS Gwarek Ornontowice	15	20:20
5	TS Podbeskidzie II BB S.A.	14	19:10
6	LKS Decor Bełk	13	16:15
7	KP GKS II Tychy S.A.	13	13:12
8	LKS Błyskawica Drogomyśl	13	10:9
9	KS ROW 1964 Rybnik	12	18:16
10	KS Spójnia Landek	11	18:15
11	LKS Orzeł Łękawica	11	13:17
12	LKS Czaniec	10	10:12
13	MKS Łęziny	9	11:16
14	KS Kuźnia Ustroń	7	12:21
15	LKS Drzewiarz Jasienica	7	8:19
16	Unia Racibórz Sp. z o.o.	6	10:25

LIDER ZA MOCNY

II LIGA MKS Ustroń - SPR Górnik Zabrze 16:32 (7:15)

W trzeciej kolejce drugoligowych zmagania ustrońscy szczypiorniści zmierzyli się z liderem rozgrywek. Zabrzanie po dwóch rozegranych spotkaniach mieli na swoim koncie komplet punktów i pewnie przewodziли ligowej stawce. Podopieczni trenera Piotra Bejnara ani myśleli się poddawać i ambitnie starali się postawić faworytowi. Pierwsze minuty tego ciekawego widowiska były wyrównane, o czym najlepiej świadczy fakt, że po premierowym kwadransie ustrońianie tracili do przyjezdnych tylko jedno trafienie. Niestety, od tego momentu zabrzanie stopniowo budowali

swoje prowadzenie i do szatni udali się mając osiem bramek przewagi. Po zmianie stron ustrońianie nie dali rady odwrócić losów spotkania i musieli pogodzić się z porażką. W czwartej serii gier podopiecznych trenera Piotra Bejnara czeka wyjazd do Kielc, gdzie ich rywalem będzie UKS SMS Wybicki.

MKS Ustroń reprezentowali (w nawiasie liczba bramek): Jan Cieślak, Piotr Browarczyk – Marcin Białkowski (4), Artur Kwolek (3), Łukasz Gogółka (3), Mateusz Cieślak (2), Szymon Gogółka (2), Aleksander Bejnar (1), Marcin Siekierka

(1), Krzysztof Markuzel, Piotr Gawlas, Przemysław Polok, Łukasz Szczęsny, Dominik Siekierka. **Arkadiusz Czapek**

II LIGA GRUPA 4

1	SPR Górnik Zabrze	3	9	115:64
2	SMS ZPRP III Kielce	3	9	108:86
3	AZS AGH II Kraków	3	8	92:71
4	HLB Tężnia Busko-Zdrój	3	7	90:62
5	KS Vive II Kielce	2	6	74:60
6	UKS SMS Wybicki Kielce	3	6	98:95
7	SPR Grunwald Ruda Śl.	3	3	85:82
8	SUMKS Jedyńka Myślenice	1	3	55:56
9	MOSiR Bochnia	2	3	67:70
10	UKS 31 Rokitnica Zabrze	3	0	85:107
11	MKS Ustroń	3	0	63:101
12	SPR Stal Mielec	3	0	76:115
13	Hutnik Kraków Handball	3	0	67:106

**GAZETA
USTROŃSKA**

Tygodnik miejski. Redaguje Zespół. Redaktor naczelna: **Monika Niemiec**. Adres redakcji: **43-450 Ustroń, Rynek 4** (budynek biblioteki), tel. 33 854-34-67, e-mail: gazeta@ustron.pl / Nakład: 1100 egzemplarzy / Informacje dotyczące ochrony danych osobowych: <http://gazeta.odo.ustron.pl> / Zastrzegamy sobie prawo prerogatyw, dokonywania skrótów i zmiany tytułów w nadsyłanych materiałach. Tekstów niezamówionych redakcja nie zwraca. Ogłoszenia przyjmujemy w siedzibie redakcji w dni powszednie w godz. 8.00-16.00. Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść ogłoszeń i reklam. Skład: **Gazeta Ustrońska**; Druk: **Przedsiębiorstwo Poligraficzne „MODENA” Sp. z o.o.** ul. Mała Łąka 17, 43-400 Cieszyń, tel. 33 852 36 65, e-mail: biuro@drukarniamodena.pl.

Numer zamknięto: **3.10.2022 r.** Termin zamknięcia kolejnego numeru: **10.10.2022 r.**

Punkty sprzedaży gazety: ASIA Polana, Bingo Hermanice, Euro Sklep (dawna Savia), Euro Sklep przy Policji, Euro przy Kuźni, Groszek obok TBS, HERMES Nierodzim, Informacja Turystyczna Rynek, Lewiatan Manhattan, PSS Beskid, PSS Hermanice, PSS przy SP1, Supermarket Polana, Sztwiorek Nierodzim, Targowisko, Wanda, Zibi, Żabka obok Janeczki.